

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . . . 24 Cor.
 Pe jumătate an . . . . . 12 «
 Pe 1 lună . . . . . 2 «
 Nrul de Duminecă pe un an 4 Cor.
 Pentru România și America 10 Cor.
 Pentru România și străinătate nrii de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERTIUNILE se primesc la administrație.

Manuscripte nu se inapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

La Majestatea Sa.

(R.) Episcopatul român al bisericii drept-măritoare de răsărit a presintat ieri guvernului Memorandumul prin care protestează împotriva proiectului de lege întocmit de contele Apponyi. Nobilul conte i-a primit însă destul de ignobil pe mitropolitul și pe cei doi episcopi. În persoanele lor venerabile trufașul ministru n'a privit pe reprezentanții cei mai autorizați ai poporului român, n'a avut respect de bătrânețe: de plete albe, experiența de viață și înțelepciunea anilor optzeci, ci a vorbit așa, peste umeri, cași când n'ar avea a face cu păstorii aleși ai unei biserici autonome, ci cu niște funcționari ținuți să execute ordonanțe și legi ce i-o trezni lui prin minte să facă... A mers chiar mai departe: i-a dăscălit! I-a făcut atenți că poziția lor de drept public nu e pentru ca s-o folosească agitând contra unui plan al guvernului, plin de grije și bunăvoință pentru școala română (așa să-i dea Dumnezeu noroc), ci dinpotriva: să potolească spiritele ce se agită...

El — ministrul — știe adică mai bine decât prelații și noi toți, ceea-ce ne este folositor, și păcătuim împotriva intereselor poporului nostru, când luptăm în contra proiectelor guvernului!...

Nu zadarnic Apponyi a fost crescut de jezuiți! Intreaga sa viață politică, dar mai ales atitudinea ca ministru, îl califică d'a putea fi maestru chiar între cei mai celebri discipoli ai lui Loyola.

Dar noi nu despre Apponyi vrem să scriem. Românii toți îl cunosc. Știu la ce se pot aștepta dela el. Văd și situația generală, favorabilă celui cărui, acum trei ani, M. Sa îi întorcea spatele, iar acum doi ani, în Septembrie, și pe el și pe tovarășii lui îi concedia de la Burg în chip nu se poate mai puțin măgulitor...

E o situație inexorabilă...

E ca și când legi întâiu pe om, și așa legat fedeleș, îl bați și batjocorești. Nu-i dai puțința sfintei apărări...

De n'am avea prelați ieșiți din popor și cu dragoste pentru biserică și deputați dacă n'am avea, Apponyi ne-ar și rosti sentența fără măcar să putem face apelată, căci guvernul ar ști el să înăbușe ori-ce încercare de protestare demnă.

Așa însă, mulțumită prelaților ambelor biserici române și hârniceii deputaților noștri, cu ziua de azi deschidem nou capitol în viața națională română. Incepe adică era de lupte înălțătoare...

Când a ieșit dela ministru, veneratul cap al românilor gr.-or., cu toată povara celor optzeci ani împliniți, s'a simțit îndemnat a proclama lupta. A zis: »Nu ne rămâne decât să mergem la locul competent!...« Numai de ani este bătrân I. P. S. Sa Mitropolitul Meșianu. Are însă simțul situației. Vede că nici dela guvern nici dela

parlament nu e nimic de așteptat, ci trebuie să se îndrepte spre tron!

Nu ne îndoim, că I. P. S. Sa Mitropolitul Blajului tot astfel va face. Sunt atât de îmbucurătoare semnele din istorica metropolă, încât ne face impresia că ș'acolo și-au tras oamenii seamă și hotărâri eroice au luat.

Lupta e pornită pe toată linia.

Și nu e vorba ca să oprim mâna sacrilegă kossuthistă. În definitiv, în fața ungușilor partidul kossuthist se compromite pe fiecare zi. Dacă nu va lovi în noi, n'are de unde-și mai lua popularitate.

Lupta deschisă și purtată cum se prevestește, va fi însă pentru neamul românesc o forță morală pentru viitor. Cetele Zoltánilor vor trece în goană peste noi, ca o sălbatică hordă asiatică vor urla și sbiera și vota-vor tot ce Apponyi va propune. Noi d'aceea vom rămâne în picioare și câtă vreme ne vedem strânși la un loc și în frățescă iubire luptând pentru acelaș ideal: limba, — nu-i motiv de a desnădăjdui.

Tot așa: sfetnicilor de acum ai Coroanei le poate fi indiferent că prin proiectul său alcătuit nu se poate în chip mai pervers, Apponyi trage dungă peste ceea ce M. Sa a subscris la 1868 și 1869 în favorul românilor... Prelații noștri însă cu tot curajul ce-l au susținând o cauză dreaptă și cu toată sinceritatea obligatoare chiar în virtutea jurământului depus, vor arăta M. Sale întreaga primejdie ce ne amenință și vor spune că întreaga suflare românească protestează împotriva nemaipomenitei apucături alui Apponyi...

Iar M. Sa îi va crede pe înalții noștri dignitari bisericesti. Pentru că și ei și poporul păstorit, numai credință au avut către tron și patrie. Pe când Apponyi e cunoscut bine și la Viena, ba mai ales acolo, drept cel mai mare șovinist... El lucruse doar mai cu înverșunare pentru maghiarizarea armatei comune, el e autorul vestitului memorandum — secret, dar demascat în urmă...

Se înțelege: nu putem ști ce va hotări apoi M. Sa. În istorie va rămâne însă pentru vecie înscris, că în aceste vremuri grele am avut prelați bravi, că în lupta mare ce ni s'a impus, fiecare și-a făcut datoria, că n'am renunțat la nici un drept al nostru și nu ne-am învoit odată cu capul să fie desființată școala noastră confesională...

Așa s'a făcut și de altă dată, în cazuri analoage. Adevărat, că și atunci oligarhia a știut să trăgăneze ori să zădărnicească preainalta dizpoziție. Dreptul cerut, dar refuzat, trăia însă în sufletul poporului, perduți am fi — numai dacă am renunțăm la ceva!

Purtăm deci luptă constituțională nu atât în vederea ameliorării unei situațiuni actuale, ci pentru a da bună morală urmașilor noștri.

Prelații ambelor biserici române, alături de reprezentanții aleși de popor, se vor duce la Majestatea Sa nu să se plângă ori să pârască, ci mărturie viue să pună, că poporul românesc vrea să trăiască. Acum și totdeauna!

Nimicirea mandatului dela Lugoj. Vineri nainte de amiază comisia IV de verificare a dietei a publicat hotărârea în afacerea petiției înaintate împotriva alegerii dela Lugoj. Pe baza referadelui Németh Imre, comisia a nimicit mandatul d-lui dr. G. Popovici și astfel în scurtă vreme la Lugoj se va face o nouă alegere.

Sălbatici!

Pe când lupta noastră pentru rezistența națională curge în valuri tot mai largi și maiestoase, vrăjmașii vajnici ai neamului scrâjnesc din dinți și dela adăpostul legilor și păzitorilor legii insultă și terfelesc într'un mod nemai pomenit onoarea poporului român. Ni-se revoltă întreg sufletul citind ofensele infame la adresa poporului nostru.

Legea penală ungurească are un articol (§. 172), care pedepsește aspru pe cei ce atâță prin presă la ură contra vre-unei naționalități. În virtutea acestui articol noi românii am fost aruncați cu sutele în temniți, învinuiți de a-i fi contravenit. Iar azi mai mult ca ori când, întocmai ca osândiții la Siberia, pleacă ai noștri cu duiumul la Seghedin, la Vaș, Aiud ș. a. Gem temnițele de români, cari atâță la ură contra ungușilor.

Că ce agitație fac ziarele noastre contra ungușilor, să nu vorbim de asta, ni-s'ar zice că suntem preocupați, și noi cari scriem și cei ce citesc.

Dar că nici un jurnal unguresc n'a fost încă încriminat pentru ațitare la ură contra »naționalității« române, asta denotă starea noastră de heloți în această țară și compromite grav această justiție pusă în serviciul unei rase, a unei politici de rasă.

Grăbim cu un argument brutal în infamia lui, pentru dovedirea afirmațiunii noastre, pentru cazul, când onoratul parchet din Oradea-mare ar socoti că am calumniat judecătorii ungurești.

Reproducem mai la vale dintr'o foaie murdară ungurească »Egyetértés«, întreținuta tuturor guvernelor, un specimen despre felul cum se scrie despre noi, cum ne terfelesc neamul niște imbecili, plătiți pe bani de guvern, ca să ne insulte și să ne scuipe cu balele lor murdare. Il reproducem întâiu în ungurește, ca să nu le dăm de lucru cu traducerea d-lor procurori:

»Az igazság az, hogy a Nagy Traján ivadéka magyar pénzen oláh agitátorokat és memorandum-martirokat szeretnének nevelni.

Mióta ez a nemzet hazát alapított itt a Duna-Tisza mentén, az oláhok minden létküzdelmében mindig gyűlölködő, elkeseredett ellenségként találta magával szemben. És ez a hitvány népség most, évszázadok múltán egyszerre fölveszi a martiromság töviskoszoruját és teleorditja a világot, hogy őt a magyar elnyomja és megfosztja nemzeti jogaitól. De hát micsoda történelmi alapon vindikálnak ezek külön jogokat a magyar államban? Különbeket, mint a milyennel e hazának más polgárai birnak? Talán hódítva jött ide az oláhság? Vannak neki itt véren szerzett területei?

Nem. Lassan, lappangva szivárogtak be, mint ágról szakadt csavargói a balkáni vadonoknak. És itt otthont, kenyeret, védelmet találtak.

Hát talán nagy testvéri szolgálatokkal tették magukat érdemessé a kiváltságokra?

Nem. És ezerszer is nem: Pimasz, belső ellenség volt mindig az oláh. De sohase nyíltan, mindig orvul. Egyetlen jóttevőjét, a magyart marta meg a legkegyetlenebbül. Mert más nemzet be se fogadta volna ezt a ronda, piszkos hordát. Meg nem türte volna semmi kulturnemzet maga mellett.

És most ezek az urak beszélnek itt nemzeti jogaik sérelméről! Hol szereztek ők azokat a nemzeti jogokat? Talán Nagy-Enyednél? vagy Balázsfalván?

Nagy, infámis, szemérmertlenség kell hozzá, hogy alig ötven esztendővel ezután a gázságok után, az asszony és gyermekvérben gázoló hitvány apák fiai odaálljanak pirulás nélkül a magyar kultuszminiszter elé és felhánytorgassák hazafiui jogaik sérelmeit. Mert ezt tették ma az oláhok.

In traducere românească:

»Adevărul e, că urmașii Marelui Traian ar vrea să crească pe bani ungurești agitatori valahi și martiri de memorande. De când națiunea aceasta a fondat patrie aici în valea Dunării și a Tisei, totdeauna i-a întâlnit pe valahi ca dușmani neimpăcați și plini de ură. Și acest *popor ticălos*, acum după veacuri deodată își ia asupra-și cununa de spini a martirajului și strigă în lumea largă, că maghia-

rul li apasă și-i despoaie de drepturile naționale. Dar în virtutea cărui temeiu istoric își vindică aceștia drepturi separate în statul ungar? Drepturi separate, decât cari se bucură alți cetățeni ai patriei? Venit-a doar cuceritoare valahimea în această țară? Au ei oare teritor câștigat prin sânge?

Nu. S'au strecurat încet, pe furiș, ca niște *vagabonzi căzuți din lună, din sălbătăcimile Balcanului*. Și aici au aflat cămin, pâine și apărare.

S'au făcut ei oare vrednici de privilegii prin ceva mari servicii frățești?

Nu? Și de o mie de ori nu: *dușman intern ticălos a fost tordeauna valahul*. Dar nici odată nu pe față, ci pe ascuns. Pe singurul său binefăcător, pe maghiar, *l-a mușcat în modul cel mai crud*. Pentru că alt neam nici n'ar fi primit în sinul lui această *hordă infectă și murdară*. N'ar fi tolerat-o nici un neam cult în sinul ei.

Și acum acești domni ne vorbesc aici de gravaminele lor naționale! Unde au câștigat ei aceste drepturi naționale? Poate în Aiud? Ori în Blaj?

O mare și *infamă obrăznicie* trebuie, că abia cu 50 ani în urma acestor *infamii, filii părinților ticăloși*, cari au călcat în sânge de femei și copii să vie în fața ministrului maghiar de culte și să vorbească despre gravaminele drepturilor lor patriotice. Pentru că aceasta au făcut-o azi valahii.

Câtă selbătăcie și câtă infamie! Ți-se strânge mâna în pumni când le citești.

Ce crezi, iubite cetitor, se va găsi procuror, care să le facă proces pentru aceste ticăloșii? Ești un naiv. Dimpotrivă toți îl vor aplauda. Mai mult, am putea face rămășag, că și pentru rândurile acestea, fiindcă cutezăm să ne indignăm pentru inzulta infamă ce ne mână tot sângele în față — tot noi o să fim în procesuați.

Dar... înainte domnilor procurori și onorat guvern. Noi... *ținem minte!*

Din România.

Legea obștiilor sătești. Ședința dela 20 Febr. a Camerii.

La ordinea zilei e continuarea discuției asupra legii obștiilor sătești.

Dl *Iorgulescu* spune că prin proiectul depus

de guvern se acordă obștiilor sătești **avantajii relative**. D-sa se declară pentru licații și cere ca moșiile să nu se dea prin bună înțelegere obștiilor sătești.

Oratorul vorbește de băncile populare, pe cari le apără.

D-sa cere a se votă proiectul nemodificat.

Se cere închiderea discuției.

Dl *Sandu Rășcanu* formulează câteva observațiuni asupra legii și cere d-lui ministru să vină cu o lege care să proteagă pe țărani contra arendașilor speculanți.

Dl *Ioan Lahovari* ministru de domenii răspunde d-lui Sandu Rășcanu și nu spune că nu se poate discuta cu ocazia acestei legi, legea tocmelilor agricole. În ce privește abuzurile citate, n'au de cât să fie aduse la cunoștința autorităților competente și ele vor fi reprimite.

Dar pentru-că se vorbește de impilări, dl ministru dovedește cu cifre, că țărani români plătește ca impozit mai puțin ca țărani din alte țări.

Dl ministru de domenii spune, că vina este a proprietarilor, cari arendează moșiile în loc să le exploateze în regie. D-sa arată că din experiența făcută, s'a dovedit că statul nu numai că nu e păgubit, dar e mai în câștig arândând moșiile la obștiile sătești și afară de aceasta se vine în ajutorul țărănilor.

Dl ministru descrie apoi starea țărănilor din țeara românească și dovedește că ea nu este așa de mizeră cum o descriu unii. Solul țării noastre este mai fertil ca al altor țări și are o medie de producție din cele mai mari.

Scopul legii este, nu de a da posibilitatea numai bogătașilor satului să profite de avantajii, ce ea acordă și de aceea, a pus obștiile sătești sub controlul casei centrale a băncilor populare.

Această lege va avea mai ales o mare eficacitate în Moldova, unde s'a format un fel de trust, care a acaparat domenii imense și care exploatează pe țărani.

D-sa termină cerând ca deputații să voteze legea.

Discuțiunea se închide.

Proiectul se ia apoi în considerare.

La art. 1 se propune un amendament, care se respinge.

Dl *Gorgos* luând cuvântul, face definiția cuvântului »obștei«, cere dlui ministru să explice ce înțelege prin obște.

D. Ion Lahovari, ministru de domenii, arată că legea din 1904 a dat o personalitate morală și juridică obștei din cauză că ar fi fost foarte greu ca în caz de proces sau altele să ai de a face cu fiecare persoană care compune o obște.

D-sa arată că a fixat numărul de 25 persoane care să formeze o obște pentru a evita ca sub

FOIȚĂ ORIGINALĂ A TRIBUNEI.

CORBEIU.

PARTEA III.

Narațiune de Ioan Slavici.

(Urmare).

III. Cine nu se'ncurcă.

»Moina barátom, — grăi într'una din zile dl Mădi, șeful de biuro, — eu nu mai știu de o bucată de timp, cum rămâne cu noi. — Mai vii, mai nu vii, mai stai, mai nu stai, mai te duci, te 'ntorci, ești mereu nedormit, și treaba rămâne baltă. — Azi te doare apoi capul, mâne te chinuie o masea ori de scutură frigurile, poi mâne ai să 'ngropi o mătușă: cât o să mai fie asta? — Am auzi, că umbli să te faci popă: e ori nu e!? — să se aleagă odată într'un fel!»

Moină-l ascultă cu umilința cuvenită celor mai mici, care se simt vinovați, și dete din umeri.

»Să vedem,« — răspunse apoi.

»Dar în adevăr să vedem! — îi zise mai marele și-și caută mai departe de treabă.

Aceasta se întâmplase încă mai nainte de a se fi întors doamna Fireanu din călătorie, și Moina, nevoit să aștepte până la întoarcerea ei, își pusesese de gând să fie om cu minte și să nu mai umble fără de rost.

După-ce doamna Fireanu s'a întors fără de nepoată, el iar a început să umble, dar la ea nu s'a dus. Așteaptă să-l cheme, căci nu-i ședeau bine să meargă așa buzna 'n casa femeii; dar

doamna Fireanu se aștepta, ca el să vie și nechemat și nu se supăra de loc, că el nu vine.

Când era să se ducă și nechemat, ea a plecat să-și aducă fata cu atâta dor așteptată, și iar trebuia să-i lase femeii răgaz.

S'au copt apoi strugurii, și doamna Fireanu s'a dus, ca 'n toți anii, să-și culeagă via. Cum ar fi putut el să meargă după dânsa!?

Era abătut, bietul de el, și adese-ori era par'că și-a și rupt gândul, când a aflat, că Andreiu al lui Cioban își făcuse nunta și fusese sfințit: asta îl puse iar în picioare.

Frunzele începuseră se 'ngălbinească, ba se și scuturau pe ici pe colo, și doamna Fireanu îl și cam uitase când s'a pomenit cu el.

»Cum rămâne cu mine?« — întrebă dânsul și astădată.

Asta era, dacă e vorba, întrebarea cea mare a vieții lui.

Ori-și-cine ar fi rămas cam incurcat în fața unei asemenea întrebări, dar doamna Fireanu nici odată nu se'ncurcă.

»Cum rămâne? — răspunse ea. — Bine rămâne! — Te-am tot așteptat să vii, căci am să-ți spun multe, și m'am mirat că nu vii, dar am avut multe pe cap și n'am ajuns să te caut. — Da, bine rămâne, dar e greu, de tot greu. Mă știi, cât țin la Dta și cât de dragă mi-e nepoata, și-am alergat și-am stăruit mult, dar îl vei fi știind pe dl Corbeiu. Eu nu știu să mint, n'am mințit nici odată în viața mea și-ți spun și acum adevărul, deși îmi este greu să-l spun: el nu poate să-i suferă pe popi.»

»Da, am auzit-o și eu aceasta, — întimpină Moină, — dar o vorbă tot poate să pună pentru cealaltă parohie.»

»Nu zic, că n'are s'o facă, — urmă doamna Fireanu, — dar mai bucuros ar voi ca fata să ajungă preuteasă...»

»Dar nu țin nici eu,« — o întrerupse Moină.

»Vezi așa! — îl îmbărbătă dânsa. — Fiindcă nepoată-mea, care ține la Dta, deși n'o mărturisește aceasta, — așa cred eu, — nu zicea nici da, nici ba, — așa sunt fetele, — a rămas ca să nu mai vie la Cluj și am lăsat-o la Viena, căci la dânsul nu putea să rămâie.»

»Da! — își zise Moină 'n gândul lui, — tocmai ceea ce mi-a spus și Borbala.»

»Silă însă, silă n'are să i-se facă, — urmă doamna Fireanu.»

»Cum rămâne dar cu mine?« — întrebă el din nou — tot nedumerit încă.

»S'o 'ntrebi pe dânsa, — răspunse doamna Fireanu.

»Ea zice să te 'ntreb pe d-ta, iar d-ta zici s'o întreb pe ea, — întimpină Moină; — cum s'o întreb, când nu-i aici?«

»Așteaptă-o și ține-te de capul ei, ori întrebă-l pe Corbeiu.»

»Dar dacă el nu vrea să mă primească? — Mi-a zis odată, ca fără de rost nu se intră în casa nimănu.»

Doamna Fireanu își perdu răbdarea.

»Asemenea vorbe nu s'aud din gura unui bărbat, — grăi dânsa. — Ce dracu!? — Ori vrei ori nu vrei, ori ți ori nu ți, ori te arde ori nu te arde: când e vorba de așa ceva, omul nu se dă îndărăt. Te duci și azi, și mâne, și poi mâne și-o să-l găsești odată 'n toanele lui. E fată și ea, nu oaie, nici capră, nici găscă ori canar și-o să vrea să scape odată de dânsa. Dacă-l prinzi

masca obștei să-și facă interesele 4—5 frunzași din sat.

D. Emil Lahovari, ia cuvântul la art. 2 și face o observație asupra aliniatului 3, introdus de comitetul delegațiilor care prevede că un membru al unei obște nu poate lua spre cultivare mai mult de 20 hectare.

Dsa se întrebă ce se va întâmpla dacă o moșie va fi mai mare.

Găsește de asemenea că nu e bună dispoziția din același aliniat, prin care se obligă obștea de a cultiva în vălmășie cel puțin o jumătate din moșie arendată.

Dsa propune un amendament, tocmai contrar aceluia aliniat.

D. Barbu Catargiu raportor spune că s'a introdus aliniatul 3 de către comitetul delegațiilor, în urma dorinței Camerei.

Dsa combate propunerea dlui Emil Lahovari și zice că acest aliniat a fost introdus pentru a se împedea ca moșia să fie acaparată de 4—5 inși.

Dl ministru de domenii dă de asemenea câteva explicații.

Dl Spineanu vorbește și dsa la acest articol.

Dl Gorgos cere dlui ministru ca prin contractele de arândă să se ia măsuri ca moșiile statului să nu se desprețieze.

Domnul Ghilțu cere ca art. 2 să se voteze nemodificat.

După ce dl ministru mai dă câteva explicații la art. 2 se propune un amendament prin care interzice cărciumarilor, percepților și secretarilor primăriei să facă parte din obștii.

Dl ministru de domenii admite excluderea numai a cărciumarilor și percepților.

Art. 2 se votează cu acest amendament.

La art. 3 dl Pascal Tomescu propune un amendament în sensul ca obștile să nu-ș poată lua un tovarăș.

Dl ministru Ion Lahovari combate amendamentul zicând că este chestie de contract.

Dl Toncoscu retrage amendamentul.

Art. 4 se votează nemodificat.

Votul cu bile în total se va face mâine. Ședința s'a ridicat la orele 5.

Ședința dela 24 Februarie v. Ședința se deschide la orele 2 și 50 minute sub președinția dlui Dim. Nenitescu, vice-președinte.

Prezenți 92 deputați.

Dl Take Ionescu depune un proiect de lege pentru deschiderea unui credit extraordinar pe seama ministerului de finance.

Se votează proiectul de lege pentru încurajarea obștilor sătești, când iau în arândă moșii ale Statului.

Dl Ioan Lahovari depune proiectul de lege pentru aderarea României la crearea unui institut agricol la Roma.

Dela Senat. Ședința de 21 Februarie v. Ședința se deschide la orele 2 și 40 sub presidenția dlui Th. Văcărescu, vice-președinte.

Prezenți 78 senatori.

G. Gr. Cantacuzino, spune, că a ascultat interpelările făcute de dl Sturdza, numai din dorința de a critica.

Reforma învățământului superior e o necesitate ce nu se poate înlătura.

Proiectul alcătuit de dl Dissescu însă a stârnit o furtună împotriva guvernului și opozițiunea a făcut din ea o urmă politică.

Atunci am hotărât a retrage acest proiect de lege.

Partidul liberal a căutat să facă tot posibilul, ca de această armă să se slujească spre a răsturna guvernul.

Amintește, că s'a mai întâmplat ca și alte legi să fie retrase.

Spune, că reamintește aceasta pentru că partidul liberal a adus critici numai fără să fie seamă de aceasta.

Dl Sturdza a făcut o discuție academică, și dsa care iubește adagiile latine a uitat că »de mortuis nihil, nist bene«.

Cestiunile ce privesc partidul conservator privesc direct pe șeful lui și pentru aceasta am dat acest răspuns dlui Sturdza.

Pot face o declarație, că partidul conservator va continua a guvernă cu înțelepciune, onoare și patriotism.

Se dă cuvântul dlui C. Dissescu, ministrul cultelor și instrucțiunii publice.

Răvașuri.

»Budapesti Hirlap« într'un lung prim-articol (8 Martie) recunoaște că țința proiectului ministrului Apponyi este: »lățirea limbei maghiare și întărirea spiritului patriotic maghiar... Pentru asta, iar nu că-l doare soartea învățătorilor noștri, este gata lunganul conte să dea milioane.

Mai spune organul contelui Apponyi că misiunea prelaților noștri este nu să vegheze la interesele de rasă ale credincioșilor, ci să reprezinte și păzească interesele superioare de stat!

Dar oare statul este el sinonim cu ceea-ce născocesc creerii șovinistilor cu cap pătrat?

*

Acelaș ziar, organ al imperialismului maghiar se plânge într'un lung articol despre forța de rezistență a naționalităților emigrate în America. Nu-i destul că rezistă maghiarizării d'acasă, dar infamii de români ajunși în America nu se contopesc nici acolo în vre-o altă nație, ci rămân români și întorcându-se acasă, devin naționaliști infocați...

Concluzia:
»Retinoarcerea în patrie a emigranților naționaliști e mare calamitate pentru țara noastră«.

Atrage deci atenția guvernului să fie cu grije nu numai asupra celor ce pleacă, dar și a celor ce se întorc în patrie.

Azi mâne o să cetim urgentarea unei legi prin care să fie oprite naționalitățile a se mai întoarce în patrie.

Ar fi, de sigur, culmea șovinismului și a infamiei facerea unei astfel de legi.

Camera kossuthistă ar fi însă capabilă și de asta!

Fără echou.

— Raport telefonic din Camera ungară. —

Budapesta, 8 Martie.

Ai nostri au vorbit iarăși, în chestii cari sunt ale lor în rândul întâi însă prin ei sunt și ale noastre. Aceeași liniște, aproape nepăsare ca și ieri. Nu-i mirare: cine-i cu musca pe căciulă tace. Și doară nici odată nu li-s'a dovedit așa de lămurit ca astăzi, cât de ușor sunt ei gata a — minți. În tăcerea Camerei era recunoașterea păcatului ei. Hock, matadorul, firește a simțit înainte și — ca să nu roșească iarăși — a rămas acasă.

Ședința se deschide la orele 10 și 10. President Justh. Gy. Deputații naționaliști sunt de față aproape toți.

Înainte de ordinea zilei, are cuvântul în chestie personală,

V. Goldiș: Hock János a fost de cea mai rea credință, când a citat aci cuvinte de ale mele, în *oratio recta*, bine știind, că acestea fac efect mai mare. Strâns cu ușa în spate de către Vaida, firește pe urmă se făcea,

atunci, nu numai te primește, dar te și ajută. — Știu eu să mă descurc, și o să știe și el.

»Atunci o să mă duc la Chiurca, — zise Moină hotărât.

»Da, la el să te duci, îl îmbărbătă dânsa? — ăsta-i cel mai bun lucru«.

O zicea aceasta numai ca să se cotorosească de el, dar avea multă dreptate.

Mult ar fi putut Moină să se gudure pe lângă Borbála și să-i dea Căsoaiei târcoale, dacă n'ar fi fost la mijloc Ghiurca și feciorul său.

Corbeiu înțelegea acum și durerile altora și știa să țină seamă de ele, nu mai judeca pe nimeni după păreri și nu mai osândia fără judecată.

Li mai venia apoi lui Moină și alta într'ajutor.

Vidu zise, că e în stare să se dea rob, ca să-i strice lui Corbeiu socotelile și o și pornise așa, dar a sosit prea târziu la Sibiu și s'a n-tors mai amărît a casă, la mama lui, pe care de câțva timp n'o mai înțelegea.

Intr'un plâns o ducea mai nainte când se iveau — și cam des se iveau — asemenea greutăți: acum era și ea tot atâta de liniștită ca soțul ei, care era și el om ce nu se'ncurcă nici odată.

Văzându-l pe fiul său atât de amărît, ea se muie în cele din urmă și-l trase într'un colț.

»Ce-ți mai faci inimă rea!? — îi zice. — Nu mai poate să-i facă nimic: le-a trecut toate pe numele meu.«

»Cum? — exclamă Vidu. — Ce-a trecut pe numele tău?»

»Casă, pământuri, vie, fânațe, pruniște, — toate: dela el n'are ce să mai iee.«

Vidu știa, că ce se fac asemenea lucruri și că

mai ales un om cu legăturile tatălui său și poate să le facă fără greutate: mintea i-se oprise cu toate aceste'n loc când a aflat, că el a fost în stare să-l facă.

Nu odată în viața lui își zise »Ferește-mă, Doamne, să n'ajung om ca tata!« Nici odată însă nu l'a socotit om rău, ci om slab, prea bun, care se'ncrede'n toți mișelii și se lasă în voia lui cea bună să fie încântat, amăgit și înșelat. Acum întâia oară vedea, că e în stare să facă în strimtoare și mișelii, că avea Corbeiu dreptate, și-i venia să fugă'n lume.

Oășia și acum cuvinte în inima lui, ca să-l desvinovățească, și nu zicea, că o mișelie a făcut, ci că a săvârșit o faptă, pe care lumea o va lua drept mișelie; i-se făcea dar negru înaintea ochilor când se gândia, că azi-mâne se va ști ce a făcut.

Ori-și-cât de greu i-ar fi fost, dar el își luă inima în dinți și se duse iar la Corbeiu.

Corbeiu fu cuprins de un simțământ de ușurare când află, că tot se întoarce nepotu-său, iar se îndărji însă, când acesta îi spuse, că vrea să achite datoria.

»Ce-am zis e zis și altfel nu fac, răspuse el. Dacă'r fi venit tatăl-tău el însuși, n'ași putea să nu primesc banii; dela tine însă nu-i primesc«.

»Dar i-am luat cu camele grele, întâmpină Vidu — și e păcat să-i țin la mine«.

»Cine te-a pus să-i iei!? — îl muștră Corbeiu. Bagă-i acum în neguțătorie, ca să-ți scoți camelele. Ziceai să te ajut să agonisești: cum să te ajut?»

Vidu răsufli odată ușurat și se uită cu inima deschisă în ochii lui.

»Uite, — grăi dânsul rostind vorbele cam cu

anevoia, — eu ași vrea să scap de ovrei; dă-mi pădurea în tăiere«.

Corbeiu tresări.

»Pădurea mea!? — răspuse el. — Câtă vreme trăiesc eu nu are să între săcurea în ea. Atâta plăcere am și eu!»

»Dar n'o taiu, n'o stârpesc, ci o răresc numai, — întâmpină Vidu. — Are să se facă mai frumoasă de cum e. Sunt o mulțime de stejari, care au început să se usuce dela vârf, și pe ici pe colo e prea deasă pădurea. Tai numai ceea ce vrea să fie tăiat. Nu de geaba am fost slugă la ovrei! — Și urmă el cu stăruință, — acum e timpul, căci am și găsit cumpărători cu preț bun«.

Corbeiu se plimbă în sus și în jos. Ținea să-și arate bunăvoința, îl durea însă de pădurea lui. Dar, la urma urmelor, ce-i era mai aproape: nepotul ori pădurea?

»Băiete! — îi zise în sfârșit. — Ca să vezi, că vreau, însemnează-mi copacii, pe care voiești să-i tai, și dacă nu-mi strici pădurea și iese câștig pentru tine, ți-i dau cu prețul, cu care i-ar lua ovreii«.

Vidu rămase cu ochii n pământ, rușinat și ne mai știind, ce să-i răspundă. Li era greu afară din cale să spună adevărul, dar acum trebuia să-l mărturisească.

»Plata datoriei tot o primești însă — fie chiar mai târziu, — se rugă el.

»Da, dela tatăl-tău! — răspuse Corbeiu.

»Nu dela el, — grăi Vidu. — El nu mai are nimic: și-a trecut toată averea pe numele mamei«.

Corbeiu se uită aspru la dânsul.

»Vrei să mă înșeli, — îi zise. — Ceea-ce zici tu nu e cu puțință: el nu e în stare să se lipsească de averea lui din dragoste cătră ai săi«.

că numai *înțelesul* vorbirei mele l-a spus. Ori una, ori alta, a făcut o calomnie nevrednică. — zărele din capitală au dat numai în foarte scurt resumat vorbirea lui cu pricina. În acestea nu se cuprinde nimic din din ce a spus Hock. Singur »Aradi Közlöny« a făcut o dare de seamă mai lungă. Nimic din cuvintele citate de Hock nici în astea. A dat însă ceva »Tribuna«, ce ar fi putut da ansă la neînțelegere. Anume pasagiul: »Noi nu iubim absolutismul, nu vrem ca numai Regele să aibă drepturi. Iubim libertatea, iubim constituția, cerem însă constituție cinstită.« — Față de acuzele lui Hock am căutat o singură apărare. Iată scrisoarea reprezentantului autorității. *Citește scrisoarea unde și pretorele Lengyel Sándor din Radna declară hotărât, că Goldiş nu a spus nimic din cele afirmate de Hock, și dacă ar fi spus, el pretorele și-ar fi știut datorința.* — Așadar Hock a spus iarăși o minciună. E de regretat numai că purtarea asta este a unui preot. Dar Hock e numai pe din afară preot. Totuși are reverință de haina ce-o poartă, și nu-l tratează cu vorbe ce le merită. (Aprobări domoale. Oratorul n'a fost întrerupt nici odată.)

La ordinea zilei,

este pus proiectul de lege, cu privire la modificarea legii din 1893 art. XVIII. Ia cuvântul,

A. Vlad. Nu primește proiectul, fiindcă ușurarea judecătorilor ce se interpretează în el, se va face în dauna celor săraci, a căror afaceri sunt de obicei mai încurcate și mai nelămurite, decât a oamenilor bogați și învățați, cari se știu îndreptă mai sigur prin labirintul legilor. În țara noastră procesele sunt adevărată loterie. (Aprobări pe băncile naționaliste).

Au mai spus câteva cuvinte Nagy Ferencz, Bozoky, Günther. Proiectul se primește.

După pauză este la ordinea zilei un scurt proiect pentru modificarea legii de procedură advocațională.

A. Vlad, propune să se elimineze § 4. Proiectul se primește neschimbat.

La discuția pe articole a luat cuvântul **St. C. Pop,** spunând că procedura penală este defectuoasă, proiectul de față nu înfățișează aceste defecte. Nu primește proiectul.

Pus la vot proiectul a fost primit.

Ședința se ridică la ora 2.

Mâne mai sunt alte proiecte la ordinea zilei, așa că proiectele lui Apponyi vor veni probabil numai Luni la rînd.

Din străinătate.

Jefuitori îndrăzneți. *Mosca,* 8 Martie. Șase tineri înarmați, îmbrăcați în haine studențești, au pătruns în biroul universității. Doi s'au dus în localul cu cassa, doi au stat la ușa ce duce la acest local, unul a stat la ușa coridorului, ce duce la locul cu cassa, iar al 6-lea s'a amestecat în mulțime. Au jefuit conținutul cassei, care a fost 30.000 ruble. Tâlharul de pe coridor a tras de trei ori asupra unui comisar de poliție, care se apropiase de el, și l-a omorât. În tumultul mare hoții au scăpat prin curtea universității. Studenții și studentele aflătoare în curte au ascultat de porunca tâlharilor, de a-și ridică mâinile în sus, și aceia au putut scăpa cu ușurință.

Osânde grele. *Varșovia,* 8 Martie. Tribunalul militar a osândit dintre membrii organizațiunii revoluționare pe unul la moarte, pe 3 la muncă silnică, pe 2 la robie de cetate.

Vorbirea primului ministru rus. *Petersburg,* 8 Martie. Vorbirea, care o va ține primul ministru Stolypin în Dumă, nu va conține un program ministerial, ci se va restrânge numai la înșirarea proiectelor de legi, pe cari guvernul le va înainta Dumei.

Soartea încrucișătorului Jean Bart. *Las Palmas,* 8 Martie. Nu este nici o speranță, ca încrucișătorul »Jean Bart« să se poată elibera dintre stânci.

Apărarea națională.

Mandatul din Lugoj — nimic.

Blajul în luptă.

Neomenosul atentat al guvernului unguresc contra nervului vital al existenței noastre ca popor: *școala*, a pus în față de apărare întreg poporul românesc. Conștiință dormitândă a neamului nostru a tresărit ca lovită de o baghetă magică și în momentul acesta se frământă o mulțime de planuri, unul mai mareț ca altul pentru organizarea luptei de apărare. Se vorbește despre o *deputație a tuturor arhierilor români, uniți și neuniți la Majestatea Sa*, pentru care poporul românesc și-a vărsat d'atâtea ori sângele. Se vorbește despre *convocarea unei mari adunări a întregului popor românesc sub presiunea arhierilor*, asemenea celeia de pe câmpul Libertății... Se vorbește despre un *protest în formă de plebiscit* a tuturor comitetelor și sinoadelor parohiale, proto-popești și eparhiale, precum și de convocarea *congresului național bisericesc*. O impresie foarte mare a făcut fără îndoială acțiunea Blajului, care este sigur că va urni toate centrele noastre românești. Suntem în poziție a ști că și în Arad se va *convoca o adunare mare de popor*, convocată de toți factorii vieții noastre publice. Când un popor astfel își știe apărarea drepturile sale, vie ori ce-o veni, nu ni-e teamă, toate încercările se vor înfrânge de rezistența de fier a poporului român.

Lupta parlamentară, care începe azi, suntem siguri, că se va da și ea cu ultima energie. Trebuie să avem încredere în hărnicia

»S'a lipsit, ca să nu fie nevoit a te plăti, — răspunse Vidu adânc mahnit, — și ne-a făcut mult rău«.

»Nu! — grăi Corbeiu. — Are, n'are, are mult, are puțin, el același rămâne. — Tu caută-ți de treabă!

Aceste se petrecuseră două zile mai înainte de a fi sosit Moină la casa lui Ghiurca, pe care-l rodea gândul, că feciorul său s'a dat în partea lui Corbeiu și se simțea jignit.

»Nu cumva o să-mi ridice feciorul în cap!? — își zicea din ce în ce mai îndârjit.

»Da! — îi zise dar lui Moină, — să te duci, să te fii de el și să-i ceri socoteală. Dacă ar fi să nu te primească, nu-l slăbi, ci ieși-i în drum, aține-te 'n calea lui. N'are, cum ai zis, nimeni, să se joace cu viața ta. Ori ți-o face ori i-o faci!»

Corbeiu l-a primit însă chiar cu multă voință și l-a ascultat în toată liniștea.

»Da, — i-a zis apoi, — așa este cum ți-a spus doamna Fireanu. Nimeni n-are să-i facă silă: va fi cum dorește dânsa. Să fii liniștit și să aștepti.«

»Eu nici nu țin cu ori ce preț să mă fac preot, — grăi Moină, care ținea seamă de slăbiciunile oamenilor.

»Vei fi fiind ori nu vei fi fiind, — îi răspunse Corbeiu, — dacă va dori dânsa, i-se va face și asta«.

Ce mai putea Moină să dorească? — ce mai putea să zică?

El se plecă să sărute mâna binevoitorului său.

»Corbeiu se dete la o parte.

»Caută-ți, — îi zise, — de treabă și nu te mai îndoi«.

Ghiurca era cam turburat, când Moină s'a întors cu fața radioasă, ca să-i spună, că toate stau

bine, căci și Borbála l'încredințase, că despre Lucia n'are să se mai îndoiască.

Nici acum nu s'a încurcat însă Ghiurca.

»Să vedem, — zise el. — Viclean e omul acela și știe să alinte pe cei încă nepășiți. Tot așa l-a alintat și pe Vidu. Să vedem însă, dacă-i și dă pădurea și cum i-o dă și câte piei îi ia. Să vedem, ce-o să-ți spună 'n urmă și cum o s'o alinte pe dânsa. Urma alege!

IV. La răspântii.

Pe cât de încântător e gândul, că poți să îndulcești viața cuiva, pe atât de dureros e simțământul, că ești o sarcină pentru alții și apăsată de simțământul acesta și-a petrecut Lucia zilele copilăriei și ale tinerețelor.

»Tu ești mângâierea vieții mele!« îi zisese adese-ori muma ei, și ea nu 'nțelegea ce-i spune. Abia după ce a dus-o la groapă s'a întrebat »Cui mai pot eu să-i mai fac vre-o bucurie în lumea aceasta!?« S'a întrebat și mereu se întrebă. Adese-ori i-se spunea și 'n fiecare clipă trebuia să simtă, că ea e o sarcină mai mult ori mai puțin grea și tot mai mult era stăpânită de simțământul, că are să răsplătească prin bunele ei silințe bunăvoința mătusei sale și că n'are să fie suferită decât dacă va fi totdeauna supusă și îndatoritoare. A și fost, și cu toate aceste, mătusea ei voia s'o mărite, ca să scape de dânsa.

Cum putea dânsa să creadă, că Corbeiu, care nu îi era la urma urmelor nimic, nu va voi și el să scape de dânsa!? — Tot o sarcină era ea și pentru el, — o sarcină, pe care o primise în o clipă de slăbiciune, amestec de stăruințele doamnei Fireanu, dar o sarcină chiar mai grea decât pentru dânsa.

Cu ce ar fi putut ca să răsplătească bunăvoința lui? O, dacă rămânea la Căsoale, era cu totul altăceva. Acolo putea să facă multe, multe pentru-ca el să se bucure ori cel puțin să fie mulțumit de a o fi primit în casa lui, căci avea, bietul de el, multă nevoie de cine-va ca dânsa.

Așa însă ea era sarcină și numai sarcină, și mereu o năpădea simțământul, că are să fie părăsită.

Unul singur știa dânsa că e, pentru care ea nu era și nici că putea să devie sarcină, sârmanul Moină. Dacă el ar fi fost ori dacă ea ar fi putut să-l vadă altfel de om, s'ar fi avântat cu toată căldura să-i îndulcească viața, căci mult o ardea să mai audă vorba »Tu ești mângâierea vieții mele«.

O adâncă înduioșare a cuprins-o dar citind scrisoarea, în care Corbeiu i-a făcut împărțășirea, că a fost Moină pe la dânsul.

Moină, sârmanul.

A stat mult și s'a gândit, s'a întrebat și iar s'a întrebat, de ce să mai umble răsleață prin lume când e cineva, care-o caută cu atâta statornicie, de ce să se tot teamă, că va fi părăsită când e cineva, care nu poate s'o părăsească. Hotărâtă apoi într'un fel, nu i-a mai scris lui Corbeiu despre amarul străinătății, ci l'a rugat să mai aducă o jefă: să-i facă rost de a se întoarce acasă, unde se va fi întâmplând să fie și dânsa acasă.

Corbeiu nu putea să-și dea seamă, dacă se bucură ori nu: era o bucurie ce se perdea în viața îngrijire a omului, care nu știe, dacă bine ori nu e ceea ce vrea să facă.

Un singur lucru era lămurit în sufletul lui: că numai singură nu poate s'o aducă, nici s'o ție

deputaților noștri, spre cari sunt îndreptate acum toate inimile, toate speranțele. Sunt între dâșii mulți oameni, cari au dat dovezi de înalte însușiri și calități de luptători, încât o putem spune fără imodestie, cum nu sunt între cei patrusute și câțiva colegi ai lor. Ei sunt datori, chiar cu prețul vieții să lupte până la cele din urmă...

Grele, dar deodată înălțătoare și istorice zile îi așteaptă.

Demersurile episcopilor noștri.

Demersul episcopilor noștri la ministrul de culte Apponyi s'a terminat — precum am anunțat și ieri — *cu un refuz categoric.*

Ingâmfatul ministru — precum afăm acum pe larg din foile ungurești — a primit foarte rece pe episcopii români, spunându-le să nu s'aștepte la vre-o modificare a proiectului său. A mai avut apoi obrăznicia să-i roage să mulcomească revolta, pe care se vede că știe, că se va produce între popor din incidentul temerarului său atentat.

Litografatul »Kel. Ért.« scrie: Responsul contelei Apponyi Albert dat episcopilor gr. or. rom. a deprimat foarte mult pe mitropolitul Meșianu și colegii săi episcopi. Episcopii nădăduiau, că ministrul va modifica cel puțin unele dispozițiuni pe cari dâșii le cred prea gravamenale. Contele Apponyi însă nu numai că nu a făcut nici o promisiune încurajatoare, ci pe cât de hotărât pe pe atât de sincer le-a declarat, că cu privire la curentele ce se manifestă în opinia publică, (Natural în opinia publică ungurească. N. Red.) *va fi vesel, dacă-și va putea trece proiectele în forma de pân' acum neschimbată.* Vizita pe care episcopii vroiau s'o facă la Wekerle, a rămas. În urma noiei situații creată în urma refuzului ministrului de culte, episcopii împreună cu mai mulți fruntași români și cu deputații au avut un entant intim în cursul dup'amezii. *Mitropolitul Meșianu se pregătește să plece la Viena să ducă protestul episcopatului la Maj. Sa Regele, până acum însă nu s'a hotărât ziua când va merge.* Cât privește dezbateră parlamentară a proiectului de lege acum e neîndoios că discuțiunea va dura mai multe săptămâni. Deputații naționaliști

o declară altfel hotărât că nu se gândesc la o obstrucție ori la prelungirea tehnică a discuțiunii, ci vor numai o discuție temeinică și liniștită. Pentru aceasta s'au hotărât să nici nu răspundă la provocări și invective personale și după ce și reprezentanții celorlalte naționalități chiar și sașii vor lua cuvântul, se dă cu socoteala că discuția va fi foarte îndelungată.

Toate ziarele din capitală se ocupă în articole lungi cu rezultatul audienței delegației bisericești ortodoxe la Apponyi. »Budapesti Hirlap« persiflează în articol de fond unele părți ale memoriului. Altele aduc știrăa unei pretinse desbinări în sinul naționalităților.

Blajul în luptă

Se anunță din Oradea-mare: Episcopul *Demetriu Radu*, a plecat ieri la Blaj, ca să aziste la sfatul arhierilor gr.-cat. convocați de mitropolitul *Mihályi*, în chestia proiectului lui Apponyi. Episcopatul gr.-cat. va protesta și el în formă de memorandum întâi la guvern contra proiectului.

Mandatul din Lugoj — nimicit.

Anunțăm și la altă parte a ziarului, nimicirea mandatului din Lugoj.

Ca să se vadă pe ce motive absurde s'a nimicit acest mandat, arătăm aci motivele principale:

S'a acuzat părintele Simeon Blajovan cu ațitarea fanatismului religios, iar ziarul »Poporul Român« a amenințat, că va face de bațjocură pe cei-ce nu vor ține cu naționaliștii. Părintele Adam Groza a făcut să jure pe cruce pe credincioșii săi. Pe alegătorii din Furdia i-au bătut și i-au huiduit.

Itată pentru ce s'a nimicit un mandat!
Vor ști oare alegătorii din Lugoj să deie răspunsul cuvenit la aceasta nouă infamie?
Ori vom păți a doua rușine?

Din »Budapesti Napló«.

»Suciu a zis în ședința de ieri, despre partidul independist, că o să voteze de sigur ridicarea contingentului. Un tinerel patru-

șoptist a strigat: »Nici pomană!« Wekerle n'a strigat. Nici Kossuth. Nici Apponyi. Justh însă a tăbărit asupra românului rău de gură să nu arunce bănueli asupra unui întreg partid.

...Așa, așa! Wekerle spunea că necesitatea ridicării de contingent o știe ori-ce hamal. Și iată, Justh așteaptă, ca un deputat să nu știe încă cât un hamal. El zice că-i bănuială, despre ceea-ce până și vrabiele ciripesc, și ceea-ce ministrii nu spun că-i drept, dar nici odată n'au îndrăznit a contesta. Prin urmare Suciu suspicionează. Asta o spune deja a doua oară Justh. Pe când — cine o să îndrume la ordine pe Justh, când el și întreg partidul o să voteze ridicarea contingentului. Căci, o să-l voteze. Ia să întrebe Justh de hamalul din colțul mai de aproape — ăla i-o spune!»

Noi repetăm plângerea dlui Brediceanu: *față de naționalități parlamentul are regule deosebite.*

O deputațiune croată la Impăratul.

Ieri în 7 c. președintele dietei croate dr. Medacovici și vice-președintele ei dr. Grahovac au fost primiți în audiență de M. Sa Monarhul.

Deputațiunea croată a înmănat Suveranului o adresă a dietei conținând activitatea ei de până acum.

Impăratul s'a bucurat în parte asupra mersului activ al dietei, și-a exprimat însă nemulțumirea Sa asupra duor decisiuni luate fără autorizație prealabilă.

Anume: Dieta luase un decis, prin care își arogă dreptul de amnistie asupra condamnaților politici.

Monarhul a fost nemulțumit prin faptul, că dieta a știrbit prin aceasta dreptul Lui suveran de amnestie.

Al doilea decis a fost telegrama expediată de dietă episcopilor dalmatini prin care-i rogă să ia apărarea Glagolice, propovăduind vechia liturgie slavică și oprind curia romană în intervenția ei de o lăsa (glagolica) să se afirme numai acolo unde a fost de vremuri în vigoare.

la casa lui, căci nu e destul să nu faci, ci ai să nici nu pari a face ceea ce îi pune pe oameni pe gânduri.

A plecat dar de sărbători, a stat câteva zile la Viena, și-a căutat o nemțoaică bătrână și cam grasă, păreche pentru Borbála, și în ajunul zilei de Sf. Vasile a sosit cu Lucia la Căsoaie.

Ziua de Sf. Vasile!

O zi ca toate zilele.

A fost totdeauna, dar nu și astă-dată.

Nu se putea să fie cum a fost: acum era mare ziua această și luminoasă. Luni de zile de a rândul lucruse Lucia și se pregătise pentru ea cu multă grijă, iar acum se simțea fericită, că poate s'o petreacă aici și să-și mărturisească în graiu viu dragostea, recunoștința și viua dorință de a răsplăti bunătatea lui.

Dimineața, când a intrat în bibliotecă, unde-și petrecea partea cea mai plăcută a vieții, ea-l așteptă îmbrăcată de sărbătoare și gata de a-ur mulți și fericți ani.

Pe biuroul lui așezase un buchet de flori și-și întinsese lucrările făcute anume pentru ziua aceasta o perină pentru canapea, o tabletă pentru mesicioara dela patul lui, o pereche de pantofi și, copilă fără minte, o icoană a micii Domnului, copia Madonei della Sedia cusută cu multă răbdare de dânsa.

El se uită mirat și la masă, și la fată, și la Frau Lincke, care stetea în dosul ei, și numai cu anevioia se desmetici, că e și prima zi a anului, și ziua patronului său.

Lucia era pregătită și știa ce are să zică, dar glasul i-se necă și ochii i-se umplură de lacrimi când văzu induișoarea în fața lui.

»O, Du patschetes Kind! — strigă Nemțoaica.

Lucia nu-ș mai stăpâni plânsul.

»Ești atât pe bun, — grăi dânsa înecată și-i acoperi mâna de sărutări.

El o îmbrățișă cu toată dragostea și-o sărută.

»Mi-ai spus mai mult decât ceea ce aveai de gând să mi spui,» — îi zise el.

Ea-și împreună mâinile ca pentru rugăciune și uitându-se cu ochii săldați în lacrimi în ochii lui, șopti încet, ca prin vis. »O, nu mă părăsi.»

«Iar vorba aceasta!? — o mustră el. — Dar tu ești mângâierea vieții mele!»

Lucia se cutremură în toată ființa ei, se uită cu ochi mari la el, apoi, scoțând un țipet înăbușit, se dete șovăind spre masă, ca să se razeme de ea.

»Ia — was ist denn das!? — strigă Frau Lincke, care nu mai înțelegea nimic, și grăbi la ea s'o ducă și să-i deie un pahar de apă.

Corbeiu nu înțelegea nici el și se simțea foarte strimtorat,

»De! — zise Nemțoaica. — Așa sunt copiii prea mult iubiți: ai să le faci toate voile, dacă e vorba să nu-ți faci viața nesuferită.»

»Dar i-le fac bucuros — numai să le știu! — zise Corbeiu în gândul lui.

Peste puțin Lucia era mai voioasă decum fusese ori și când și se gătea să meargă cu Frau Lincke la biserică.

La biserică era, ca totdeauna 'n partea locului, multă lume și mulți ochi se 'ndreptară asupra ei, în multe capete se puse întrebarea »Cine e aceasta?« »Cine să fie?« »Aia dela Corbeiu.«

»Dar umblă la biserică?« »Cum să nu umble dacă e vorba să se facă preuteasă! — »Ce preuteasă!«

Toți o vedeau, dar ea în mulțimea îndesuită nu vedea pe nimeni, căci îi era greu să-și ridice ochii și stetea smerită cum se deprinsese mergând cu mătușa ei la biserică.

Era acolo și Vidu, care începuse de mult tăierea 'n pădure și aștepta zile mai călduroase și și mai liniștite, ca să cioplească lemnul. Rîdea și acum ca totdeauna, căci de acolo din strana dela dreapta, unde ședea el, n'o prea vedea bine tocmai în fundul bisericii, unde e locul muierilor.

Când însă la miruit, a venit rîndul femeilor, toate, și cele mai tinere, și cele mai bătrâne, și-au îndreptat ochii spre ea și s'au oprit în loc, făcându-i drum să apuce înainte, iar preuteasa, mama soacră a părintelui Andreiu, văzând sfiala ei, s'a apropiat de dânsa, a luat-o și-a dus-o, ca ea cea dintâiu să fie miruită.

Acum Vidu nu mai rîdea.

Când ea s'a plecat în fața preotului și-a sărutat crucea, obrații i-s'au umplut de sânge, iar din ai lui Vidu obrați a perit tot sângele.

»La mulți ani cu fericire! — îi zise părintele Andreiu, iar ea îi sărută mâna — tot cum se deprinsese mergând cu mătușa ei la biserică, și biserică se umplu de o lumină, care se resfrângea în toate fețele.

»Doamna Fireanu ce mai face? — o întrebă preuteasa după ce se întoarseră iar la locul lor.

»N'am văzut-o de mult, dar e bine pe cât știu,« răspuse Lucia.

M. Sa, a zis că acest fapt constituie o depășire a cercului de competență a Dieței și îndrumă presiunile ei, să caute pentru viitor a rămâne în cercul competent de activitate.

În cercurile politice croate primirea deputației a făcut o vie impresie și va fi comentată ca un act politic de valoare capitală.

Wekerle la Viena.

Ieri primul ministru Wekerle cu secretarul de stat dela finance Alexandru Popovici au plecat din nou la Viena pentru a conveni cu ministrii austriaci în chestia tratativelor vamale.

Fiind însă în desbatere atâtea puncte, ca cuota, conversiunea blocului de rentă, darea de rentă, darea de consumație, impozite asupra depozitelor de mărfuri, chestia băncii etc., va fi foarte greu să se poată ficsa numai bazele posibilității unei înțelegeri, cu atât mai mult, că Austria nici cunoștința nu are, despre aceea, ce anume dorințe are Ungaria.

Așa, că Ministrul Wekerle se va înapoia mâine în Budapesta cu același rezultat, ca și în săptămâna trecută.

Ziua reluării tratativelor nu s'a precizat încă.

Candidatură națională slovacă.

În cercul Bazil devenit vacant prin demisiunea lui *Iehlicika*, va fi candidat naționalist slovac *dr. Vladimir Krno*. Contracandidat este poporul *Demeter Miklos*. Dintre deputații naționaliști vor merge mai mulți întru sprijinirea candidatului naționalist.

Ugron Gábor despre chestia vamală.

Vice-președintele partidului independist Ugron Gábor scrie în »Magyar Nemzet« relativ la aceasta chestie următoarele: Ar fi o nesocotință din partea Ungariei, dacă ar trebui să mențină până la 1917 contractele încheiate cu Italia și Germania în baza teritoriului vamal comun.

Menținerea teritoriului vamal comun nu este o afacere, care privește Europa, ci o chestie de ordin privat între Austria și Ungaria. Nici un stat străin nu se poate amesteca în voia acestor două țări, dacă ele vreau să schimbe pentru vi-

»Și dnul Corbeiu?«

»E bine, — răspunse iar Lucia.

»Ii este astăzi și ziua, — grăi preuteasa. — Ii urăm cu toți s'o ajungă la mulți ani!«

»Vă mulțumesc și-o să i-o spun!«

I-a și spus-o, toate îi le-a spus după-ce s'a întors fericită la Căsoaie, acum acasă la ea.

Corbeiu se bucura, mai mult, se mira, cum așa de odată a intrat pacea 'n suflete, căci n'a simțit el nici odată, că biserica e adăpostul păcii și al dragostei.

O bucurie închipuită și deșertă, dar nevinovată era în gândul lui ceea ce umplea sufletul ei, dar era adevărată bucuria lui de a o vedea bucurându-se, și biserica îi părea folositoare, dacă putea să-i aducă această bucurie.

Nu! — el îi desprețuia, ce-i drept, pe preoți, numai însă pentru-că i-se păreau prea mult oameni, dar dușman al bisericii nu era, nu credea, dar nu-i plângea pe cei ce credeau. Pe Lucia era în stare chiar s'o fericească.

(Va urma).

for convențiile vamale cu fiecare stat după normelele, cari-i convin.

Manipulația vamală nu este nici astăzi comună, căci ea nu depinde de ministerele comune, ci este administrată de oficiile statului, unde intră mărfurile.

Dacă Ungaria vrea un tarif autonom, ea nu schimbă întru nimica relațiile obligatorii față de statele cu care e legată prin contract cu Italia ori cu Germania de pildă.

Lucrul principal e ca Ungaria să-și îplinească datoriile, ca și până în prezent. Restul e o chestie pur administrativă.

Statele cu cari stă în legătură, pot cere numai, să nu le cauzeze pagubă prin desfacerea vamală.

Nu se poate zice, că importatorul german ar suferi pagubă, dacă mărfurile austriace nu mai pot intra în țară fără a fi supuse taxelor vamale. Prin urmare e greșită credința că relațiile, ce le are Ungaria cu celelalte state cu Italia și Germania, ar ține-o legată ca într-o cămașă de forță, spre a nu putea rupe contractul vamal cu Austria încă înainte de 1917.

Și nu e numai o credință deșertă, dar e o stratagemă intenționată dintr-o parte, iar de cealaltă, unde sunt prea leneși să cuteze, să gândească și să opereze, e o inducere în eroare.

Dizolvarea organizațiilor de muncitori.

Ministrul de interne, *Andrássy* a dizolvat ieri organizațiile alcătuite pe bază social-democrată a muncitorilor zidari și a chelnerilor.

Volnicia contelui negru a produs mare amărăciune în masele mari ale socialiștilor din Budapesta. Se crede că ea va avea darul să hotărască pe socialiști la acțiuni desperate împotriva acestui reacționar guvern.

Dela frați.

Din Macedonia. Preot român condamnat. — Ni-se scrie din Bitolia: Aflu din sorginte autentică, că părintele Hristu Levu, harnicul român din comuna Gopeși a fost condamnat la moarte de către comitetul grecesc din Bitolia. S'au ales chiar persoanele cari să execute această sentință.

Procesul românilor din Corița. Procesul frunțașilor români închiși pentru omorirea mitropolitului grec Fotios, se complică și amenință să se târănească la infinit. Pentru acest proces au fost citați ia Corița peste 100 de bărbați, femei și copii din comuna Pleasa, de unde ucisul mitropolit fusese izgonit de populația românească. Toți acești vor fi ascultați ca acuzați.

Elevi români condamnați. În ziua de 12 c. s'a judecat la Bitolia procesul elevilor români din comuna Gopeși, acuzați din partea grecomanilor, că au scris în românește numele sfinților pe icoanele din biserică. Adevărul e, că dela început numele fuseseră românești, dar grecomanii le șterseseră. Elevii dela liceu Pitca, Nena și Erca le-au făcut precum fuseseră înainte. Ei au fost amendați cu 50 de piastri fiecare.

Capela română din Grebena. Autoritățile turcești, în urma intrigilor făcute de greci, voiau să închidă capela română și chiar dăduseră în judecată pe preoții români, pentru-că au oficiat fără voia Mitropolitului grec (?!). Dar un ordin categoric din Constantinopol a pus capăt tuturor, prescriind că românii au toată voia să officieze în capela lor.

Afaceri culturale.

Ni-se cere publicarea următoarelor șire:

În câțiva din ultimii numeri ai acestui prețuit organ, am scris un răspuns (sub titlul »O injurie«) la felul cum a fost tratată »Revista Teologică« din partea »Lucefărului« încă înainte de a fi apărut ea.

Domnul Octavian Goga, unul din directorii »Lucefărului«, a binevoit a cvalifica, în nrul ultim din »Lucefărul«, răspunsul meu ca »înfiorătoare fraze neperiate«. O fi, poate; eu o spun, fără să mă jeneze, pentru-că — favorabil ori defavorabil, nu mă privește — vreau să mă judece și cetitorii nepreocupați.

Convins însă din parte-mi, că am atins în răspunsul meu o chestiune de interes cultural indiscutabil și de oare-și-care actualitate, — mai ales după cvalificativul primit în »Lucefărul« (deși fără indicarea numelui) numai în partea »stilară« a răspunsului meu: aflu a fi pentru mine o datorie de conștiință și de onoare — căci alta bogăție, ori nume, nu am — să-mi »periu« »frazele neperiate«, nu însă în acest organ politic, care în chesiuinea de față, reprezintă teritoriul neutral, ci — din propriul meu îndemn — în »Revista Teologică«, nrul 4, deoarece pentru nr. mai apropiat am întârziat.

Aceasta — pentru orientarea acelor stimați cetitori ai acestui organ, cari eventual s'au interesat și se interesează de chestiunea controverzată.

Arad, la 23 Febr. (8 Martie) 1907.

Dr. George Ciuhandu
asesor-referent consistorial

Sociale.

Discursul unei femei.

Astăzi, — când trebuie să ne istovim forțele noastre intelectuale și fizice, pentru a putea rezista împotriva atacurilor, cu cari ne amenință dușmanii geloși de vitalitatea noastră, astăzi, când bărbații puternici ori neputincioși, trebuie să punem umăr la umăr, trebuie să formăm un zid puternic, pentru a nu fi astupați de valurile zdrobitoare, pe care marea streinilor, le împinge asupra noastră — ne simțim fericiți, când ni-se dă plăcuta ocazie, de a vedea, că alătura de noi se înlănțuiesc în lupta pentru păstrarea unității noastre naționale și femeile.

La Orăștie s'au pus bazele unui atelier de țesătorie și de cusături românești. Cu acest prilej, prezidența reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei, *doamna Elena Pop Hossu Longin*, a rostit un discurs, care — prin forma lui frumoasă și atrăgătoare și prin fondul lui bogat de idei noi și proiecte, cari nu pot, decât să ne înveselească și să ne întărească în speranțele, ce ni-le-am pus în ajutorul femeilor noastre — are o îndoită însemnătate.

Găsim în acest discurs fraze, de-o adevărată frumusețe a limbei românești dar găsim mai ales întrupată dragostea pentru femeia din popor și pentru munca ei de casă, care ne-a păstrat icoana căsniciei strămoșilor nostri și ne-a arătat adevărata cale, către o viață mai puternică și mai lipsită de nevoi.

Se prescrie zilnic de număroși medici și profesori la morburii de plumăni, cataruri, tusă convulsivă, scrofulosă, influență.

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului, delătură tusa, negma, asudarea noaptea.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, să se ceară totdeauna: *impachetarea originală „Roche“.*

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Eletia).

„Roche“

Se capătă prescriindu-se de medic în farmacii à 4 cor. sticla.

Vorbind de scopul atelierului doamna Mossu Longin zice:

»Să fie un mijloc, prin care, să intrăm în mijlocită atingere cu femeile noastre din popor, pentru a le sfătui, a sta mai departe lângă războiul strămoșesc și a menține frumoasele lor produse în originalitatea lor, ferindu-se a introduce forme nouă străine în detrimentul motivelor noastre clasice.»

Este de o mare însemnătate pentru industria noastră casnică faptul, că se găsesc ustuiitoare așa de cuminiți, cari știu să lupte pentru dezvoltarea ei și pentru punerea ei pe un temel mai nou și mai potrivit trebuințelor noastre de astăzi, mai ales în fața interesului, ce începuse a prinde rădăcină în poporul nostru față de principala ocupație și cel mai de căpetenie izvor de venit al claselor noastre de jos.

Căci când înainte abia cu două decenii femeia română își îmbracă pe toți membrii familiei ei cu stofe de casă, până când bărbatul își avea zechea și ciorecii, cămășile și obiielele trainice țesute la război, iar femeile și fetele își aveau minunatele cătrinte și iile cu tot felul de cusături măiestre — până atunci n'aveam lipsurile, de cari ne plângem astăzi și nu trebuia, ca banul nostru să-l împărțiem pe ori-ce putregai la oraș.

Astăzi portul nostru dela țeară afară de mici excepții, unde s'a păstrat încă curățenia lui rustică, apare ca o copie sărăcioasă a clasei meseriașilor dela oraș. Fustulițe ușoare de stambă în diferite colori aranjate prost și cu un gust țigănesc ne îmbracă fetele, cari altă dată se mândriau în androace bogate și grele de lână, iar bătrânii sărace, de abia pot învăli capul, odinioară frumos îmbrobodit de ștergere cusute în flori de mătase.

Suntem fericiți deci, că putem înregistra un moment așa de plăcut în dezvoltarea mersului nostru economic, moment, care va stabili un contact intim între femeile noastre culte și țărana română.

Astfel de lucruri folositoare și salutare am fi veseli, de a putea vesti cât mai multe, căci cum zice d-na Longin în discursul său de deschidere, ele sunt un izvor de inspirație pentru noi și pentru urmașii nostri, de a crea arta și ornamentica românească pe baza lucrărilor originale păstrate în sinul poporului nostru.

NOUTĂȚI.

A R A D, 9 Martie 1907.

— **Jubileul de 25 de ani al regatului sârb.** Ieri la 7 c. Scupcina o hotărât cu unanimitate a nu ține ședință pentru a se da un timbru de sărbătorire a 25 de ani dela proclamarea Serbiei ca regat.

Academia de științe și-a ținut ca de obicei în această zi ședința ei anuală, la care au asistat regele Petru cu prințul moștenitor și toți membrii cabinetului sârb.

O parte din presă se ocupă de evoluțiunile istorice în acest interval, alta parte regretă că aceste zile nu îi să dă importanța cuvenită și nu se serbează oficios.

— **Vizită în temniță.** Citim în »Drapelul»: Mercuri în 6 l. c. n., a vizitat dl. Valeriu Braniște pe iubiții nostri condamnați dr. Stefan Petrovici și Mihail Gașpar, în temnița de stat dela Seghedin. Iubiții nostri se află bine, poartă greutatea osândeii cu bărbăție și trimit multă sănătate și voie bună tuturor acelor, cari se gândesc la ei.

— **La temniță!** Dl. dr. Cornel Jurca, redactorul »Drapelului», va intra la 11 Martie n. în temnița de stat din Seghedin spre a-și împlini pedeapsa de 8 luni temniță de stat, la care a fost condamnat de curtea cu jurați din Timișoara pentru 2 articoli din »Drapelul» în cari procurorul a descoperit agitație.

† **Ioan Iancu**, unul dintre cei mai bătrâni și mai venerați preoți în eparhia Aradului, care a păstorit comuna Cinteiu aproape 60 ani, a încetat ieri din viață, după o lungă boală, în vârsta de 80 ani. Defunctul a fost nu numai un harnic preot, dar și un român bun: a crescut neamului patru fii, dintre cari doi (Iustin în Otlaca și Aurel în Zărand) preoți, unul (Cornel) avocat în Arad, iar cel mai mare pretor în penziune. Il jlește nu numai familia și multele rudeni, dar toți câți l'au cunoscut și nu este în comitatul Aradului cărturar român care să nu-l fi cunoscut.

Celor îndurerați trimitem condoleanțe. Defunctului fie-i memoria eternă! Intristata familie ne trimite următorul anunț funebrel:

Subscriși cu inimă frântă de durere aducem la cunoștință, că preaiubitul Ioan Iancu, paroh gr.-or.-român în Cinteiu, în urma unui îndelungat morbo în anulul 82-lea a vieții și al 60-lea a preoției sale Vineri, adevă în 23 Februarie (8 Martie) a. c., la 10 ore a. m. și-a dat blândul și nobilul său suflet în mâinile Creatorului. Rămășițele pământești ale neuitatului defunct se vor depune spre veșnică odihnă Dum. la 2 ore p. m. în cimitierul gr.-or. român din Cinteiu. *Cinteiu*, la 23 Februarie (8 Martie) 1907. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvântată! Ioan, Iustin, Aurel, Catița, Cornel, ca fii și fiică. Simeon, Elena, Ileana, Petronela ca ginere și nurori. Aurelia, Cornelia Constanța, Veturia, Mărioara, Georgina, Felicia, Lucian, Ana, Elvira, Eugenia, nepot și nepoate.

— **»Românul»**, organul săptămânal al fraților nostri din America, în numărul ce ne-a sosit azi dă o ilustrațiune frumoasă: sala imensă și plină de slovaci și români în care la 10 Februarie s'a ținut marele meeting de protestare împotriva politicii guvernului maghiar, cari și-au propus maghiarizarea cu ori ce mijloace.

— **Călătoria unei împărătese.** Cel mai neplăcut lucru și cel mai emoționat pentru o femeie mare ori un cap încoronat sunt călătoriile ori transportările dintr'un loc într'altul.

Anarhiștii, aceste ființe crude, cari au promis sub jurământ stărpirea căpeteniilor statelor îi urmăresc pretutindenea și de câte-ori li-se dă ocazia favorabilă trimit pe câte unul pe lumea cealaltă.

De curând a plecat la Londra împărăteasa văduvă a Rusiei, pentru a vizita pe sora ei. Călătoria ei s'a făcut sub cel mai mare secret și cea mai mare pază. Cu toate acestea au pătruns în Londra întru întimpinarea ei vr'o 500 de anarhiști străini. Unii dintre ei au putut fi descoperiți și trântiți la răcoare. Au mai rămas însă destui cari să facă pe împărăteasa să privască cu temere împrejur.

— **Epidemia de influență în Franța.** Pe când influența tinde a dispărea cu totul din Anglia, Germania și din America de prin regiunile New-Yorkului etc. la Paris și în restul Franciei — spun

ziarele — epidemia de influență e în plină creștere.

Astfel la Bordeaux mortalitatea a crescut cu 20 la sută. Victimele sunt mai cu seamă bătrâni.

La Toulouse media mortalității era 300 pe lună în Decembrie; acum e de 1850 dela începutul anului. De o săptămână încoace mortalitatea e de 25—30 pe zi.

La Lyon epidemia a luat proporții enorme. Sunt familii întregi pe cari le-a decimat boala. Media e 31 la o mie de bolnavi.

La Marsilia și Lille epidemia pare a fi în creștere. Tot asemenea și în Italia de Nord și cea meridională.

— **Furt într-o bibliotecă de stat franceză.** În Paris s'a descoperit unul dintre cele mai scandaloase furturi, date fiind valoarea obiectelor furate și poziția socială a celui cu degete lungi.

Din fericire fraudă colosală ce s'a descoperit, a putut fi dată la iveală de moartea hoțului, în următoarele împrejurări:

Un anticar se prezintă la școala de belle-arte arătând mai multe cărți, cari trebuiau să aparțină bibliotecii școlii, deoarece purtau stampila ei.

El a fost însărcinat de văduva arhitectului statului Thomas, cu aranjarea bibliotecii. Atunci a dat el peste aceste cărți, dintre cari unele ajung la valoarea de 10 mii de franci volumul. Astfel de volume au fost furate peste 36. Intre opurile furate era și un volum original al scrierilor lui Lafontaine, care prețuște 5000 de franci.

Văduva a înapoiat bibliotecii toate cărțile furate de bărbatul ei.

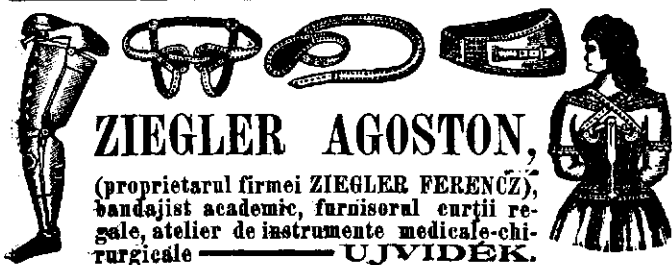
Hoțul era premiat de academia franceză și ofițer al legiunii de onoare.

— **Urmările beției.** Țăranul Tóth Pál din Pusztá-Cséve avea patima beției. Când se îmbăta, era o primejdie continuă. De fie cine se acăța, pe ori-cine voia să omoară, care se apropia de el. Mai cu seamă mult aveau să sufere soția lui și cei doi fii mari ai lui. De multe ori mai multe nopți de-arândul așteptau cu groază venirea lui acasă. Odată au venit vecinii de l-au legat pe cel turbat de rachi. Inșă i-a venit și lui timpul peirii. — Intr'o noapte venind iarăși mort de beat acasă, s'a năpusit cu cuțitul asupra femeii. Femeia apărându-se cu pisăzătorul l-a lovit de două ori în cap; apoi s'a sculat și fiul lor de 17 ani în ajutorul mamei, care încă l'a lovit pe tatăl-său, care a rămas mort. Mercuri au stat năntea curții cu jurați pentru omor premeditat. Cei 21 martori citați au confirmat toți, că femeia împreună cu copiii ei sunt muncitori, cinstiți, au avut mult de suferit din partea capului familiei, și că mai de multe ori a amenințat cu foc, atât familia cât și pe vecini. În urma acestora jurații i-au declarat de nevinovați în urma cărui verdict și judecătoria *l-a achitat*.

— **Furt de 50.000 rubele.** Furturile și omorurile în Rusia sunt lucruri de toate zilele.

Un nou furt împreună cu omor s'a întâmplat ieri la amiazi în Moscova. Opt indivizi îmbrăcați în uniformă de student au pătruns în interiorul Universității și au devastat casa de bani, luând cu ei suma de 50.000 de rubele. Personalul prezent nu i-a putut urmări, din cauză, că erau întimidați de arme. Unul singur și-a plătit curajul de-a da alarmă cu moartea. Văzându-se urmărit hoții l-au ucis cu focuri de revolver și pe urmă au dispărut.

— **Omor.** În comuna Sacoșul-unguresc din comitatul Timișului s'a întâmplat zilele trecute un omor fioros. — Țăranul de 28 ani Pavel Mustața, trăia de mai mult timp în dujmănie cu flăcăul de 21 ani Pavel Mageț. Intr'o seară din săptămâna trecută iarăși s'au întâlnit în birt și fiecare și-a petrecut cu prietenii săi. Cam în același timp s'au îndepărtat dela birt. Mageț a fugit acasă după pușcă și s'a ascuns cu ea după un gard, pe unde avea să treacă Mustața spre casă. Când se apropie Mustața cu doi prieteni fără nici o bă-

ZIEGLER AGOSTON,
(proprietarul firmei ZIEGLER FERENCZ),
bandajist academic, furnisorul curții regale,
atelier de instrumente medicale-chirurgicale — **UJVIDEK.**

Pregătesc tot felul de instrumente medicale și de chirurg, mâni, picioare artificiale, preparate ortopedice, corsete, clistere, irigatore, injectoare pentru organele sexuale femeiești; cearșafuri de pat de gumă pentru copii și lăuze, perini cu aer comprimat, oale de noapte pentru bolnavi, mașini electrice, în sfârșit tot de ce au trebuință bolnavii, medicii, moașele, friseurii să capătă la mine cu prețurile cele mai ieftine.

La dorință trimitem prețurile franco și gratis.

nuială, de gard, Mageț, — cu care încă era un prieten — slobozi pușca, dar nu nimeri. Mustăț, cunoscându-și dușmanul, i-a strigat, să-l lase'n pace. La cuvintele aceste a mai urmat un glonț, care omori pe Mustăț. — Tălharul a fugit, dar a fost prins și cu toate că el tăgăduiește tot, a fost deținut.

În scurt timp, acesta e deja al treilea caz de omor, întâmplat în Sacoșul-unguresc.

— Nu mor porcii nici nu se îmbolnăvesc dacă se întruiește praval pregătit de farmacistul Kun István din Hajduszovat. De aceea se nu pregete nime a cumpăra acest parv. Mai pe larg între inserate.

— Petrecere. Corul mixt al bisericii gr. or. rom. din Dobra invită cu toată onoarea la Concertul ce-l va aranja Duminecă în 10 Martie st. n. 1907 în sala »Husariu«.

— Nu-i nimeni bolnav, dacă întrebuițează balzamil regesc renumit al farmacistului Grosz Nagy Ferencz din Debreczen, ce vindecă pe ori cine de dureri de cap, podagră, dureri de dinți și de șele.

— Antidol este medicamentul cel mai bun contra durerii de cap, migrenă, trocnă. Pentru efectul admirabil a fost premiat la expoziția de igienă din Paris, Londra, Berlin și Bruxela cu medalia de argint. Medicamentul nu trebuie beut, ci pe palmă pus și sorbit. O sticlă de Antidol costă 1.20 cor. Se capătă în toate farmaciile și în laboratorul chemic a lui Vilmos B. Debreczen.

— Săpun de vioarea de Parma. Sub aceasta numire de câți-va ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de vioare? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem capătă atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare să nu întrebuițeze acest săpun, numai ca să-i tindă mână de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil. 3 bucăți 2 cor. 20 fil. Pregătește: Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă. Miskolcz. Se poate capătă în Arad în drugheria lui Voitek și Weisz, Lugos în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

Dela judecătorii și tribunale.

Osândit pentru agitație. Ieri tribunalul din Deva a osândit la 2 luni temniță ordinară pe părintele Petru Lăslău din Vălișoara, pentru-că la alegerile din Aprilie 1906 ar fi agitat împotriva unguirilor. Osânditul a făcut apel.

BIBLIOGRAFIE.

Nrul 8 al revistei populare sibieni »Viața Noastră«, ca și în trecut, conține cele mai frumoase și sincere sfaturi și câteva date relative la legea noastră.

Elemente de Catihetică sau Metodica religiei, este titlul unei cărți apărute de curând și datorite condeiului dlui dr. Petru Barbu. Înțelegem intenția bună a dlui Barbu, de a îmbogăți cu cartea Dsale, literatura noastră bisericească, nu înțelegem însă pentru ce atât lux în formă, care să silească pe amatorii de proză religioasă să cheltuiască suma de 3 cor. Nu i-se pare și Dsale că prețul e prea exagerat în raport cu cele câteva date ce ni-le înșiră și cari la urmă interesează numai o parte a publicului nostru?

Rugare. De oare-ce avem un număr considerabil de abonări la »Revista Teologică« și din partea acelor cari nu au fost luați în combinare la expedarea Nrului 1 ca număr de probă, și de oare-ce acest număr s'a tipărit numai în atâtea exemplare, de câte credeam a fi lipsă: rugăm pe toți aceia F. T. domni, cari au primit numărul prim și nu au de gând a se abona, să ne restituie acel număr, ca să-l putem trimite abonenților cari nu-l au. — Administrația »Revistei Teologice«.

Economie.

Comuna S. Nicolaul-Mare a hotărît să cumpere o parte a moșiei contelui Nákó Sándor cu 400.000 cor.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 7 Martie 1907.

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907 (50—klg.)	7.46—7.47
Secară pe Aprilie 1907	6.76—6.77
Orz pe 1907	7.41—7.42
Cucuruz pe Maiu 1907	5.21—5.22
Grâu pe Octomb. 1907	7.82—7.83

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907.	7.46—7.47
Secară pe Aprilie 1907	6.74—6.75
Orz pe Aprilie 1907	7.40—7.41
Cucuruz pe 1907	5.19—5.20
Grâu pe Octomb. 1907	7.89—7.90

Redactor responsabil Sever Bocu.

Editor-proprietar George Nichin.

Pentru Emulsiunea lui Scott

poți da liniștit bani, căci banii aceștia sunt în bun olc, fiind sănătatea bună, robustă, mai scumpă decât bogăția. Emulsiunea Scott conține cel mai bun oleu medicinal de pește norvegian și la prepararea ei se folosește cea mai bună calitate a acestui oleu de pește. Procedura de fabricațiune Scott e rezultatul unor experiențe și studii de peste 30 ani. Productul are efect extraordinar și aduce rezultate rezezi la delăturarea boalei sau la înfrângerea urmărilor distrugătoare ale boalei. Cu untură obicinuită de pește nici pe departe nu obține rezultate așa de favorabile și sigure, ca și cu Emulsiunea Scott.

Semnul, că Emulsiunea lui Scott e veritabilă este breveta: «un om, care poartă în spate o știucă mare».

EMULZIUNEA lui SCOTT,

se află în fie-care apotecă.

Prețul unui flacon original G. 2.50

Câștig mare.

Reprezentanți capabili, funcționari, etc., își pot crea un frumos câștig accesoriu adresându-se: Agenței de publicitate Pressa, București o o pentru S. B. Nr. 14. o o

Concurs.

La banca „PROGRESUL“ ce se va înființa în Maros-Ilye (Ilia-Murășană) află aplicare un comptabil pe lângă un salar de 1440 cor. Se recere să fie absolut de școala comercială având și praxă cel puțin de 2 ani, să știe conduce independent comptabilitatea băncii, și să poședă limba română, germână și maghiară. După-ce va fi ales definitiv și conform desvoltării institutului i-se va mări succesive salarul.

Petenții au să se adreseze la dl Dr. Ștefan Rozvan, adv., director-executiv în Maros-Ilye, unde vor aminti și timpul când ar putea să ocupe postul.

Direcțiunea.

Să nu mai suferi nimeni

pentru că poți scăpa de ori-ce durere venită din răceală prin vestitul

Spirit de ghiiață (jégszesz)

E singura mângăiere pentru cei ce suferă de podagră ischiași și reumă

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director Z. Szöke Albert din Paczélcséh îmi scrie următoarele:

Spiritul de ghiiață l'am primit cu mare plăcere și amintă; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la durere de măsea, la durere de stomach, la durere de înțepenirea gâtului și odată la durere de cap l'am folosit cu deplin succes. Îl recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce sufer.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut.

Minutul Spirit de ghiiață a întrecut D-Tale — Spirit de ghiiață toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő

Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de ghiiață (jégszesz)

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de ghiiață.

A tkár

Bander Gábor, mäsar.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțumită, prin cari e laudat spiritul de ghiiață. Aceste puține specimene dovedesc escelența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

HATVAN.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Să ne ferim detașiuniimi.

In adevăr este înviere!

O foarte interesantă istorie din viață, cuprinzând adevărul până la ultima slovă, s'a întâmplat an în luna lui Iulie în o zi frumoasă de vară în casa bătrânului Barbu. Bătrânul Barbu în jeț în curte împreună cu nepoții și — copii săi, toate neamurile și prietenii săi. Deodată strigă:

Puternice părinte a ceriurilor! Cum să-ți mulțumesc că un vis ai trimis la mine pe îngerul tău, care m-a mântuit de boala de 4 ani și de cumplitele dureri redându-mi mi sănătatea avută, puterea mea și fericirea familiei mele. La auzul acestor vorbe fie-care l'a rugat pe bătrânul Barbu de 83 de ani, ca înainte de ce ar muri, să lase moștenire urmașilor săi i deslegarea se cretului. La această Barbu bătrânul și-a răsucit mustățile lui mari și dese, ce le-a dobândit prin pomadie și a început să vorbească.

Iubită soție copii și toți câți sunteți în jurul meu. În noaptea zilei prime de Crăciun mi-s'a arătat în vis un înger ținând în mână ceva medicament și mi-a zis: *Barbule, Barbule ascultă vorbele mele!* Trebuie să mori! Dar totuși mai există un leac de mântuire: Dimineață când te scoli vei scrie momentan o epistolă la Dobrițin, lui GROSZ NAGY FERENCZ ca să-ți trimeată balzamalul lui Király unicul leac de mântuire, bun contra boalei de stomac, podagrei, boalei de piele, astmă, răceală, boală de ficat inimă și splină.

Am făcut așa. Am comandat balzamalul Király și după a patra întrebuintare am început să-mi redobândesc sănătatea. Astfel iubiți cetitori urmași-mi pilda și țineți pururea în casa voastră câte o sticlă de balzamal Király pentru delăturarea bolii.

Pentru-ce întrebuintează în spitalele din străinătate întotdeauna

renumitul **BALZAM KIRÁLY,**

renumitul balzamal Király e cel mai sigur și mai de preț medicament contra podagrei,

renumitul balzamal Király e neapărat de lipsă la reumă, dureri pe picioare și șele,

renumitul balzamal Király e totdeauna folositor și are efect sigur la tot felul de dureri externe și interne.

O sticlă mare 2 cor. 65 fil., 3 sticle mari 6 cor 65 fil., pe lângă rambursă, unicul preparator.

Grosz Nagy Ferencz

farmacist,

DEBRECZEN, COLȚUL STR. ȘAȘ.

Arunca în foc gulerile și mangetile

întrebuintate și cumpără numai cele făcute din **celuloid**, ce în privința calității și a **crutății** sunt indispensabile pentru fiecare domn. În toată vremea mare asortiment de modele de rămașițe din celuloid albe și colorate, — și cateloage trimit gratuit. — Cu stimă:

LAURITZ FERENCZ

pregătitor de gulere și mangete din celuloid

Timișoara-Jozefin, strada Csillag nrul 17.

Nou atelier de modă pentru pălării de dame!

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public, că *am deschis*

atelier de modă pentru pălării de dame

în Arad, strada Deák Ferencz Nr. 2 (casa lui Sebész), care va corespunde timpului și gustului modern și tuturor pretenziunilor de azi.

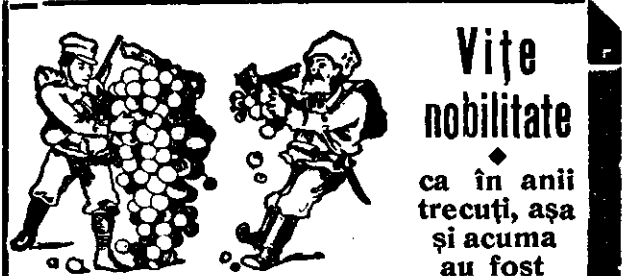
În magazinul atelierului meu, se păstrează în permanent cele mai frumoase modele eșite dela firmele cele mai distinse. — Asortiment mare de pălării de doliu. — Străformări și alte lucruri aparținătoare acestei specialități, se execută punctual și cu prețuri moderate.

Comandele din provincă le execut cu cea mai mare promptitudine.

Se roagă de partinire:

AMTMANN ANNA

ARAD, strada Deák Ferencz Nr. 2.

Vițe nobilitate
ca în anii trecuți, așa și acum au fost

Prima pepinerie cu vițe nobilitate de pe Târnave

Proprietar FR. CASPARI, Mediaș 19 ^{Ardeal}

Singură în toată Ungaria, care au liferat mușterilor **vițe nobilitate sănătoase**, diferite sorturi nobilitate. Și în viitor numai esclusiv la această școală de vițicultură se capătă cele mai bune vițe de diferite sorturi nobilitate pentru Vin, Vin-Dessert și Extra sorturi de vin de masă. Proprietarii de vii au avut rezultate minunate cu sădirea de astfel de vițe.

La cerere se trimite catalog ilustrat, franco și gratis. cu multe scrisori de mulțumire și recunoștință.

„Laboratoire Cosmetique Matild“

Contra catharelor cele mai învechite a le **ofticeii**, mai folositor e decât ori și ce altă **sirupul de brad Castillio**. Alina tusa, încetează asudările de peste noapte, păten-tează apetitul bolnavului, încetează scuiparea de sânge. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil. În casuri de tot grave și pilulile „Guajacolin“ o cutie 4 cor.

47 Klgr. cântărea di Dr. Gera Attila din Volo-sánka, care din tuberculă s'a vindecat prin sirupul de brad Castillio și de sirupul Hypophosphat

s'a îngrășat de 120 Klgr.

Pentru anemici, femei în galbinare, pe cari li doare foarte mult mijlocul spatelor, căror le slăbese puterile la un lucru bagatel, pe cari consecvent li doare capul slabilor, cari doresc că se îngrășe și în-tărească, cel mai bun medicament e „**SYR HYPOPHOSPH. Co KUN**“, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință în schimbul timbrelor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dn Kun István în Hajduszovát. Sirupul de brad Castillio al D-tale a folosit foarte ficei mele bolnavă de consumțiune, rog cu reîntorcerea poștei încă două sticle. Nandrassy D. Mihály, preot, com. Gömör, Restér, u. p. Ochtina.

On. Die! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela D-ta sirupul Hypophosphat, recunosc că și în cenusă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot recomanda cu conștiința liniștită medicamentele D-voastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omeniei etc. Alexandru Gera, preot gr.-or., conducătorul domeniului episc. Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nesticăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și ramena să-ții delături pistrui, petele de ficat, so întrebuintezi

CREMA-ALIFIA-**MATILD** 1 coroană.
SAPUNUL 1 cor. 60 f
PUDRA 80 fileri.
1 coroană.

Dacă nu folosește, prețul se retrimite!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuintează după îndrumările prescise: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrisă nu formează reclamă, mă îndătoresc se dau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuintând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.

Se capătă

la farmacistul **KUN ISTVÁN**

laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmetique MATILDE“ (intemeia) după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ.

1906.
18 Februarie106482989
1594979
59615002
24930724
11999924
14983507
2914292
5767996
600841
329803
86404457
—
8621010
24417259
348662783

ACTIV

{	75357989	Reserva metalică Aur . . .	81986691
{	31125000	„ Trate Aur . . .	34212500
		Argint și diverse monete . . .	
		Portofoliu Român și Străin . . .	
{	*) Impr. contra ef. publice . . .	8781700	
{	„ „ „ „ in cont curent	21702906	
	Fonduri publice . . .		
	Efectele fondului de rezervă . . .		
	„ „ „ amortisarea imob. și material		
	Imobili . . .		
	Mobilier și Mașini de Imprimerie . . .		
	Cheltueli de Administrațiune . . .		
	Deposite libere . . .		
	„ „ & provizoriu . . .		
	Compturi curniți . . .		
	Compturi de valori . . .		

12000000
21034186
3105044
225753130
365966
—
86404457
—
—
348662783

PASIV

	Capital . . .	
	Fond de rezervă . . .	
	Fondul amortisării imobilelor și material . . .	
	Bilete de Bancă în circulațiune . . .	
	Profituri și pierderi . . .	
	Dobânzi și beneficii diverse . . .	
	Deposite de retras . . .	
	„ „ „ & provizoriu . . .	
	Compturi curniți . . .	

Scomptul 5% *) Dobânda 5%

1907.

10 Februarie 17 Februarie

116224462 116199191
1154050 1187018
65572539 72211745
30357072 30484606
11999924 11999924
15931524 15931524
3270121 3270121
5882259 5882259
610935 610795
221365 318595
88231523 88538323
60000 60000
10430692 4575415
17439107 18190273
367385573 36945978912000000 12000000
22697129 22697129
3343012 3343012
240660980 242366110
— —
392929 455215
88331523 88528323
60000 60000
— —
367385573 369459789

Croitorie elegantă de haine bărbătești.

Inokai Tóth Lajos

Arad, Palatul Neumann

Stofe de prima calitate englezești. h special

Croitorie pentru preoți.

Reverenzi, pardesiuri și alte haine la comandă ori gata.

Iși recomandă bogatul magazin care este primul în Arad.

— — Prețuri solide. — —

Dacă te doare capul

O
șcătu-
lă cu
24
pastile
costă
1 cor.
20 fil.

nu întârzie, cil folosește îndată

Se
capătă
în
ori-ce
apo-
tecă
și dro-
gerie.„ pastila „ **Migrain** a lui Beretvás

de care în cinci minute în-

ceată ori-ce durere nervoasă

de cap, chiar dacă ar fi cronică.

Intrece ori-ce medicament cunoscut până acum. Efectul său e admirabil și la durerile cele mai mari de cap.

Deposit principal:

Beretvás Tamás, apo-
tecar **Kispest.**

Rákóczi u. Nr. 22.

:: La comanda de 3 șcatule se trimite franco ::

TELEFON Nr. 87.

Schaefer Richard Géza

lăcătuș de edificii, canale și apaducte

Arad, Strada Batthyányi Nro. 17.

Pregătește din fier bine bătut: grilaje la fluvii,
— — trepte, balcoane, și pentru bănci. — —Primește spre efectuare ori-ce forme de fer, acoperișuri și
rame de ferestri, întărind prin fer ferestri și uși. Construc-
ție de apaducte, eșitoare fără miros, pisoare, lavortoare,
scălzi în orice formă și mărime. Aduce și face fântâni cu
tragere spre orice scop. Atelier expert. Mare magazin de
— — — tuburi de piatră smălțuită. — — —

TELEFON Nr. 87.

AMESTEC DE CAFEA PRĂGITĂ
INDIANĂe cea mai bună, cea mai aromatică, cea mai cercată și totuși cea
mai ieftină cafea dintre toate cele cunoscute până acum.

Se capătă în ARAD numai a

Bothstein Mór

Telefon 350. prăvălia de delicatose și specerie „La pisica neagră“ Telefon 350

Arad, piața Szabadság nr. 3.

Aduc la cunoștința onoratului public cumpărător, că amestecul de
cafea făcut de mine, va fi compus numai din cafea nobilă de
India sudică, de trei ori pe săptămână, cu mașini de prăgit ale
mele foarte comandate spre acest scop, chiar de aceia mă adre-
sez cu aceia rugare către publicul din Arad și jur se binevoiască
se facă la mine o încercare, să se convingă despre cele spuse.Amestecul de cafea indiană pregătită, se poate căpăta
în următoarele pachete: 1/8 klg. 50 fil., 1/4 klg. 1 cor., 1/2 2 cor.

Magazin mare de :

Vinuri de șampanie franțuzești și ungurești,
liquor din țară și străinătate, precum tot felul
de articoli de specerie.**Cimbale**cu aparat intern de oțel, cu ton fermecător de
frumos, cu ajustament plăcut liferează pe lângă
rate și cu bani gata

fabrica de instrumente muzicale

a lui
VARGA ÁRPAD

MAKÓ

(Lădița de postă nr. 31)

Preț curent mare și ilustrat
se trimite gratis și franco.

*Se recomandă
a executa următoarele:*

OPURI și BROȘURI

INVITĂRI

BILETE DE LOGODNĂ
după dorință și în culori

BILANȚURI

ANUNȚURI FUNEBRALE

● Tot felul de lucrări tipografice ●

atingătoare de această branșă

FOI PERIODICE

PROGRAME

BILETE DE CUNUNIE
dupa dorinta și în culori

ADRESE

BILETE DE ÎNTRARE

„TRIBUNA”

ARAD

Str. Deák Ferencz nr. 20

PREȚ-CURRENTURI
în orice limbă

NOTE

STATUTE • LIBELE

CIRCULARE

● Diferite tipărituri pentru bănci ●

CĂRȚI DE VISITĂ
diferite formate

MENU

PLICURİ CU FIRMA

OBLIGAȚIUNI

Comandele primite să efectuese prompt și consciincios.

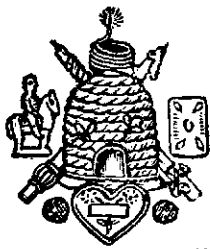
CĂRȚI în COMISIUNI

Prețuri moderate!

EDITURĂ PROPRIE

Liferantul de lumini de ceară a diecezel catolice din com. Bihor și Sălăgy.

INTEMEIAT LA 1835.

Frölich Jozsef

pregătitor de lumini de ceară

NAGYVÁRAD.

Recomandăm în binevoitoarea a onor. public, fabricațiunile sale de lumini de ceară, lumini de ceară de I-a calitate bucată 4-80 Cor. II-a calitate 4 Cor. III-a calitate 3 Cor. — Tot felul de lumini mai mici, albe, galbene sau colorate. — Lumini de ceară pentru cununie, albe și frumos aurite părechea dela 5 Cor. până la 100 Cor. — Cea mai fină tămâie din Egipt, prima 2-40 Cor. secunda 1-80 Cor. terția 1 Cor. — Cel mai fin oleu destilat de flori în cano de tinichea indeosebi pentru biserici. Klgr. 96 fil. — Recomand luminile mele pentru altar, pregătite din steariu curat, ce nu picură și nu curg. Și cea mai bagatelă comandă o esecut prompt, pachetare nu se cumpără și dela 5 Klgr. în sus expediția e francată.

Adjustat cu nisam cu putere electrică.

Adjustat cu mașini cu putere electrică.

Miere și ciăr agalbină cumpăr pe lângă prețurile cele mai mari.

Ultoi de vii.

Colonia agricolă **HÁMORY** de oltoi de vie din Arad

liferează

ultoi cu rădăcină lemnoasă

soiu curat oltoit pe Riparia-Portalis, de prima calitate, ultoi de rădăcină bogată pentru vin și delicată în calitatea cea mai bună — și

● **în orice cantitate.** ●

Deslușiri detaiate despre prețuri poți primi bucuroș

în casa de sub nrul 3 din strada Deák Ferencz. Telefon: 229.

Preții și învățătorii primesc 5% rabat din prețuri.

Cine e bolnav!!

Oleul-Reuma de Bälle-Ercu-Jane a lui **Dr. Arányi** foarte renumit, ce n'ar trebui să lipsească din nici o casă necondiționat și cu siguranță vindecă

! reuma, cursoarea și podagra. !

Este recomandabilă la durere de mână, spate, pept, șele, lovitură, silă, serăntitură, durere de urechi, tunit de urechi, durere de cap și dinți. Provăzut cu îndrumare pentru întrebuințare punctuală. — Prețul unei sticle 2 coroane. Sticla de probă 1 coroană. Să fim de legători de samă la numele lui Dr. Arányi! Ori ce altele sunt falsificări tendențioasă. — Se poate căpăta numai la pregătitorul:

Farmacia **BALLA SÁNDOR**, Hódmezővásárhely, Fő-tér.

La comande prin poste pentru expediție și ladă se compută 40 fil. La comandă mai mare de 6 coroane pachetarea gratuită și pachetul se expediază scutit de cheltuială în caz de trimitere înainte a sumei.

Firele de păr cărunt

și redobândesc adevărata culoare dacă în trei zile întrebuințăm

RESTORER-ul de păr a lui **BALLA**

Garantez pentru nevinovăția și efectul ce-l are. Prețul unei sticle 2 cor., sticla de probă cor. Să ne ferim de imitațiuni. Se poate căpăta la pregătitorul: Balla Sándor, farmacist în Hódmező-Vásárhely.

Față frumoasă!

putem dobândi, dacă întrebuințăm **Crema de vioarea (ibolyka)** a lui Balla. Dintre toate mijloacele cosmetice de până acum acesta e unicul cel mai remarcabil, renu-
mit și premiat. **Redă frumusețe uimitoare, piele curată, albă strălucitoare.** Ori-ce **infecțiuni** a **pielei, pistrui, bube, pete de ficat** etc. dispare. Probați
și vă veți convinge. — Un borcan de **Crema de vioarea** a lui Balla unsuroasă pentru întrebuințare sara 1 cor. un borcan de **Cremă de vioarea** de a lui Balla
uscată, pentru întrebuințarea ziua 1 cor. O sticlă mare de apă pentru față 1 cor. Pudră în culoare albă, roză și galbenă, prețul 1 cor., o bucată de săpun de 60 fil.
Să ne ferim de imitațiuni, adevărat e numai a farmacistului BALLA, și se poate căpăta numai dela inventatorului Balla Sándor, farmacist Hódmező-Vásárhely.

Dame!

Frumusețe vecinică!

putem dobândi, dacă întrebuințăm **Crema de vioarea (ibolyka)** a lui Balla. Dintre toate mijloacele cosmetice de până acum acesta e unicul cel mai remarcabil, renu-
mit și premiat. **Redă frumusețe uimitoare, piele curată, albă strălucitoare.** Ori-ce **infecțiuni** a **pielei, pistrui, bube, pete de ficat** etc. dispare. Probați
și vă veți convinge. — Un borcan de **Crema de vioarea** a lui Balla unsuroasă pentru întrebuințare sara 1 cor. un borcan de **Cremă de vioarea** de a lui Balla
uscată, pentru întrebuințarea ziua 1 cor. O sticlă mare de apă pentru față 1 cor. Pudră în culoare albă, roză și galbenă, prețul 1 cor., o bucată de săpun de 60 fil.
Să ne ferim de imitațiuni, adevărat e numai a farmacistului BALLA, și se poate căpăta numai dela inventatorului Balla Sándor, farmacist Hódmező-Vásárhely.

Astma

suferinții de respirație grea cari nu pot dormi și să se culce, căci se înădușe, cine nu poate să se urce pe scări sau munți, căci le stă respirația, cari sufăr de batere de inimă, abea putând suferi căldura, pentru aceia adevărata mântuire vine dela **praful Astma** pregătit de **dr. Némethy** La comandă se recere și etatea
Un borcan 5 cor La boale învechite, borcan dublu 9 cor

Se poate căpăta numai în farmacia — **BALLA SÁNDOR**, Hódmezővásárhely.

D-șoare!

Cine e bolnav!

La moment alină și necondiționat vindecă tuse, respirație grea și durere de cap

SIRUPUL DE MUNTE PENTRU PIEPT

A FARMACISTULUI **BALLA**

renumit, recomandat de medici și care face cel mai bun efect. La moment împedecă tuse convulsivă, tuse măgărească, durere de piept, greaua respirație, astma, trocnă, ferbințeală și regușală.

SIRUPUL DE MUNTE PENTRU PIEPT a lui **BALLA** descris mai sus se aduce în circulație în două forme.

Numai pentru cei în etate și pentru copiii de 12 ani în sus. Zilnic câte 4 linguri. La copii de 12 ani în sus tot așa. Prețul 2 coroane.

Numai pentru copiii de 12 ani în jos. Zilnic 4—5 lingurițe. Prețul 1-20 cor. Indrumări de trebuințare alăturăm.

Se poate căpăta numai la pregătitorul:

Farmacia BALLA SÁNDOR, H.-M.-Vásárhely, Fő-tér.

LA COMANDE PRIN POȘTE pentru expediție și ladă se comandă 40 fil. La comandă mai mare de 6 cor. pachetarea gratuită și pachetul se expediază scutit de cheltuială în caz de trimitere înainte a sumei.

—11